

NÉPÚJSÁG

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

2025. augusztus 29.,
péntek

LXXVII. évfolyam
193. (22059.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁶⁰ lej)

Hosszú távra terveznek

Kelendő a nyárádmenti görögdinnye

Jelenleg főleg otthon, a lakás előtt értékesítik a dinnyét, de már az üzletekben is megjelent

Fotó: Gligor Róbert László

Régen ugyan a sárgadinnye hagyományos terméknek számított a Nyárádmentén is, a vidéket mégis inkább a zöldségek hazájának tartják, mintsem a görögdinnyéének. Ennek ellenére már többen termesztik itt, és úgy tűnik, egyre nagyobb sikerrel. A nyárádszeredai Kacsó Istvánt a legtöbb tűzoltóparancsnokként ismerik, kevesen tudják róla, hogy okleveles kertészmérnök-ként gazdaember is. Pedig lakása előtt évek óta lehet friss termékeket vásárolni, főleg a nyári időszakban, legyen szó akár eperről, cseresznyéről vagy dinnyéről.

Kacsó István 2012-ben kezdett el kertészkedni Nyárádmagyaróson, ahol főleg bogyós gyümölcsöket termesztett, otthon pedig laskagombát, de a magyarósi ingatlanokat eladták, ő a nyárádszeredai önkormányzatnál vállalt tűzoltóparancsnoki beosztást, így 2017-ben a kertészkedés háttérbe szorult az életében, de nem szakadt meg. Ugyanis a backamadarasi és cserefalvi kollégáinak továbbra is segített a kertészetben munkaerő

Gligor Róbert László

(Folytatás a 17. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Tíz-tizenöt évbe telik a projekt kivitelezése

Más nagyvárosokhoz, Brassóhoz, Nagyváradhoz képest óriási késésben vagyunk a terelőutak és körgyűrűk építésével. Most készült el annak a körgyűrűnek az előtanulmánya és nyomvonala, amely a Marosvásárhely északnyugati övezetében elképzelt négysávos út megépítését vetíti elő.

4.

Kenyerünk: a föld és az ember közös csodája

A búza aratása és a kenyér sütése a földműves ember számára évezredek óta nemcsak mindennapi munka volt, hanem szent cselekedet is.

15.

Mit adnak a hobbik?

Három különböző ember három különböző hobbiról mesél. Elsőre talán semmi közös nincs bennük, de ha közelebbről megnézzük, a szív és a lelkesedés, ami bennük rejlik, mégis hasonlóvá teszi őket.

17.

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk (plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával))
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

INGYEN
FIZIOTERÁPIA
küldőpapírral!
SZEPTEMBERI
AJÁNLAT:
+ 2 NAP BÓNUSZ
INGYEN

- Ingyenes kivizsgálás és kezelés küldőpapírral!
- Performáns és modern gépek!
- Fiatal és jól képzett személyzet!

Marosvásárhely,
Hadsereg tér 45. szám
Tel. 0772 070 391

AUGUSZTUS

29

PÉNTEK

Ma BEATRIX és ERNA, holnap RÓZSA napja

Az év 241. napja, hátravan 124 nap

6:38 13:17

20:08 22:13

A nappal hossza: 13 óra 30 perc

IDŐJÁRÁS

Napsütés

Hőmérséklet: max.: 32 °C min.: 11 °C

naptár

Isten éltesse!

RÓZSA: A Rózsa keresztnév jelentése maga a rózsa, a virág. A név a latin Rosa névből származik, és már az Árpád-korban is használták Magyarországon.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2025. augusztus 28.	
1 €	5,0672 lej
1 \$	4,3495 lej
100 Ft	1,2759 lej
1 g arany	475,4400 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Őszi felvételi a Sapientián

Szeptember 4-ig, csütörtökig lehet jelentkezni a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karán a nyári felvételi után megmaradt tandíjmentes, költség-hozzájárulásos, differenciált költség-hozzájárulásos és teljes tandíjas helyekre. Az augusztus 27-én indított őszi felvételi iratkozás a nyárihoz hasonlóan online felületen zajlik. A szabad helyek száma, valamint a felvételi vel kapcsolatos minden információ megtalálható az egyetem honlapján.

A Művészeti Egyetemre is lehet jelentkezni

Szeptember 1-jén, hétfőn kezdődik az iratkozás a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem betöltetlenül maradt helyeire szervezendő őszi felvételire. A felvételi vizsgák szeptember 9-én, kedden kezdődnek. Bővebb tájékoztatás az egyetem honlapján (www.szini.ro) és hirdetőfelületein található. További elérhetőségek: 0265-266-281 (telefon/fax), e-mail: uat@uat.ro, székhely: Köteles Sámuel utca 6. szám, Marosvásárhely.

Gazdanap és búzaösszeöntő ünnepség

Az RMGE Maros szervezésében a XVI. alkalommal kerül sor a hét végén a marosszéki gazdanapra Nyárádkarácsonban. A testvértelepülés (Balatonendréd) küldöttjeit már augusztus 29-én, pénteken (ma) délután fogadják, ekkor megnyílik a kiállítás és a vásár is. 30-án, szombaton reggel 8 órakor a helybéli fúvószenekar kíséretében a község utcáin felvonulnak a traktorok. 10 órától meg lehet kóstolni a gyergyóalfalusiak által készített túrós puliszkát. Az ünnepélyes megnyitó 12 órakor lesz. A hivatalos köszöntőbeszédék után átadják a Pro Agricultura Transilvaniae díjakat azoknak a gazdáknak, akik az előző időszakban sokat tettek az erdélyi mezőgazdaság fejlődéséért. A felállított színpadon 13 órától kulturális program kezdődik. A rendezvény alatt állandó programként marosszéki termelői és kézművesvásár, gyermekfoglalkozások, lovaglás lesz, ugyanakkor a Marosi Gazda Kft. partnereinek szakmai kiállítása is megtekinthető, illetve lekvárt is főznek majd a helyszínen. Augusztus 31-én, vasárnap tartják meg a XIII. marosszéki búzaösszeöntő ünnepséget, vagyis az új kenyér ünnepét és ezzel egy időben a nyárádkarácsoni községi napokat. A rendezvény 10.15-től a somosdi gyermekkórus műsorával kezdődik, majd 10.30-tól az ünnepi istentisztelet következik. Felvonulnak a hagyományörző huszárok a magyar történelmi zászlókkal. Ezután kerül sor a búzaösszeöntésre, majd az úrvacsoraosztásra. A továbbiakban kulturális programok lesznek. Az ünnepség 22 órakor tűzijátékkal zárul.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Tűz pusztított Szentháromságon

Tűz ütött ki szerdán kora délután Szentháromságon. A megyei katasztrófavédelmi felügyelőség (ISU) jelentése szerint a nyárádszeredai és a marosvásárhelyi hivatásos tűzoltók két, vízzel és habbal oltó autóval, valamint egy bevetési és irányítóautóval érkeztek megfékezni a tüzet, amely 130 négyzetméternyi felületet borított el, és fennállt a lehetséges annak, hogy más épületekre is áterjed.

Kacsó István, a nyárádszeredai önkéntes tűzoltóság parancsnoka lapunknak elmondta: 13 óra 52 perckor kaptak riasztást a nyárádszeredai katonai tűzoltóegységtől, hogy álljanak készenlétben, és amire hivatásos társaik a helyszínre érkeztek, ők is útnak indultak. A tüzesethez a nyárádgálfalvi és ákosfalvi önkéntes tűzoltók is kivonultak, és megérkeztek a marosvásárhelyiek is. A helyszínen egy fémvázaz, úgynevezett szendvicspanelekből készült melléképület (nem lakóház) lángolt. Mivel az épület tetején napelemrendszer is volt, a tűzoltók nem tudtak közbeavatkozni, inkább a tűz elhatárolásán és a továbbterjedésének megakadályozásán dolgoztak.

A napelemek kigyulladásá esetén életveszélyes volna az oltás, ugyanis a panelek – ha le is vannak kapcsolva az áramvezetékéről – a fény és a hő hatására továbbra is egyenáramot termelnek – magyarázta. Az épületben gázipalack is volt, ez is nehezítette a beavatkozást. A tűz keletkezésének okát a hivatásos tűzoltóknak kell kideríteniük, de valószínűleg rövidzárlat állhat az eset hátterében. Személyi sérülés nem történt, de az anyagi kár nagy, az épület szinte teljesen leégett, a benne levő javakkal együtt. A tűznek a szomszédos épületekre való áterjedését sikerült megakadályozni. Megfelelő személyzet, esetkocsi és víz állt rendelkezésre, így is veszélyes

A fémépületnek csak a váza maradt meg, megmenteni semmit nem tudtak a tűzoltók

Fotó: Bukur Attila/NYÖTE

RENDEZVÉNYEK

Hálaadó istentisztelet Szövérdén

Augusztus 30-án, szombaton 14 órától hálaadó istentiszteletet tartanak a szövérdi református templom részleges felújításáért, valamint a megújult parókiaért és gyülekezeti teremért. Ugyanezen az ünnepen nyitják meg a szövérdi Kaláka múzeumot is.

Nyílt napot tart a nőszövecség

Az Erdélyi Református Nőszövecség közép-erdélyi régiója augusztus 30-án, szombaton nyílt napot tart a marosvásárhelyi Vártemplomban és ennek környezetében. A rendezvény délelőtt 10 órakor Berekméri Melinda lelkipásztor nyitó áhítatával kezdődik, zenél a Csereai Református Egyházközség ifjúsági csoportja, a gótikus teremben kézimunkaműhely lesz, a templom jobb szárnyában imasétára várják az érdeklődőket. 14 és 19 óra között folytatják a kézimunkaműhely tevékenységét, lesz gazdasszony- és gyermekszatór, illetve rajzműhely. Egy kávé mellett beszélgetésekre kerül sor lelkesítővel. A záró zenés istentisztelet 18 órakor kezdődik, ígét hirdet Bukovinszky Csáky Tünde, fellép a Cickafark Trió.

25. születésnapját ünnepli a HIFA-Románia

Szeptember 1-5. között egyhetes rendezvénysorozattal ünnepli fennállásának a 25. évfordulóját a

HIFA-Románia Egyesület. Szeptember 1-jén a marosvásárhelyi Deus Providebit Tanulmányi Házban 11-16 óra között társasjátékozás lesz, 17-18 óra között pedig jelbeszéd-bemutatót tartanak. Szeptember 2-án 18–20 óra között nyílt napra kerül sor a támaszcsoportoknál, 3-án 15 órától pedig ünnepi előadásra várják az érdeklődőket. Szeptember 4-én 11-16 óra között Fraternitas tematikus lelki napot tartanak, 5-én 11-13 óra között pedig a HIFA által ültetett fákat látogatják meg a Kövesdomb alja és a Bodoni utcai útkereszteződésnél. Az évforduló alkalmából szeptember 1–14. között megtekinthető a Rejtett gyöngyszemek kiállítás a Deus Providebit Tanulmányi Házban.

Községi napok Maroskeresztúron

Jövő hét végén, szeptember 6-7-én tartják Maroskeresztúron a községi napok rendezvénysorozatát, ahol gyerekprogramok, helyi termékvásár, kulturális események, valamint koncertek várják a szórakozni vágyókat. Szeptember 6-án, szombaton 12 órától a helyi polgármesteri hivatal elől indul a Keresztúron biciklivel című kerékpáros felvonulás, 13 órától pedig az aranylakodalmukat ünneplő párokat köszöntik. Fellépnek többek között Gyárfás Kinga, Bodó Csaba, Mike Zetter, US, Gentiana, a No sugar, valamint a Desperado. 22.30-tól tűzijáték zárja a napot. Szeptember 7-én, vasárnap fociturnét tartanak a helyi műfüves pályán.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐHELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro **Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

A második deficitcsökkentő csomag öt külön tervezetet tartalmaz

Ilie Bolojan miniszterelnök szerint a koalícióban megá-lapodás született arról, hogy a második deficitcsökkentő csomagot öt részre osztják, így mindegyik érintett ága-zatról külön-külön tervezet rendelkezik majd.

A kormányfő az Antena 3 CNN szerda esti műsorában rá-mutatott, hogy a közigazgatást, a különnyugdíjakat, az egész-ségügyet, az állami vállalatokat érintő intézkedéseket, illetve az adóügyi módosításokat öt külön sürgősségi rendeletbe fog-lalva tervezik elfogadni, parlamenti felelősségvállalással.

Bolojan reményei szerint péntek este vagy a szombati nap folyamán elindítják az eljárást, a hét végén és a jövő hét elején a képviselőknek és szenátoroknak lehetőségük lesz módosító javaslatokat benyújtani a tervezetekhez, és a jövő hét végéig lezárul a procedúra. „Nem tudom, hogy lesz-e bizalmatlansági indítvány, majd kiderül” – fogalmazott. Ha megtámadják a ter-vezeteket az alkotmánybírószágon, meg kell várni a testület döntését, de a jelenlegi elképzelések szerint október 1-től lép-nének életbe az intézkedések – magyarázta.

Túljelentkezés az állami vállalatok vezetői pozícióira

A gazdasági minisztérium képviselői szerdán közölték, hogy a jelentkezők nagy száma miatt csütörtöktől fel-függesztik az állami vállalatok vezetői pozícióira meg-hirdetett szelekciót.

A szaktárca Facebook-oldalán közzétett bejegyzés szerint kevesebb mint egy hét alatt több mint 2000 önéletrajzot töl-töttek fel az érdeklődők a minisztérium honlapjára. Csütörtö-kön 14 óráig még fogadták a CV-ket, utána ideiglenesen felfüggesztik a jelentkezést.

„Tisztességesek és átláthatók akarunk lenni: a nagy meny-nyiségű önéletrajz meghaladja a feldolgozásukhoz jelenleg rendelkezésre álló humánerőforrás-kapacitást. Ezért ideigle-nesen felfüggesztjük a feliratkozást, hogy tudjuk alaposan át-nézni a beérkezett pályázatokat” – magyarázták.

Múlt pénteken a minisztérium arról számolt be, hogy 24 óra alatt több mint 600 önéletrajzot töltöttek fel a tárca hon-lapjára az állami vállalatoknál vezetői pozíciók iránt érdeklődő szakemberek.

Ennek előzménye, hogy Radu Miruță gazdasági miniszter

Arra a felvetésre, hogy információk szerint a legfelsőbb bí-róságnak szándékában áll megtámadni az alkotmánybírószágon a bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó előírásokat, a kormányfő azt mondta, igyekeznek úgy kidolgozni a terveze-tet, hogy az minden törvénynek és korábbi alkotmánybírószá-gi döntésnek eleget tegyen, így szerinte nagy eséllyel átmegy a normakontrollon.

Bolojan ugyanakkor felhívta a figyelmet arra is, hogy „a nyugdíjazással kapcsolatos egyensúlytalanságok” nemcsak az igazságügyi rendszerben érhetők tetten, hanem például a bel-ügyi szervekre vagy a hírszerző szolgálatokra is jellemzők, így itt is szükség van hasonló korrekciókra, részben méltá-nyossági okokból, részben a nyugdíjrendszer fenntarthatosá-gának biztosítása érdekében. De ha a bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó tervezet elbukik az alkotmánybíró-szágon, „a jelenlegi kormánynak nem lesz legitimitása arra, hogy kezdeményezze a többi igazságtalanság orvoslását” – szögezte le. *(Agerpres)*

csütörtöki sajtótájékoztatóján felhívást intézett a jogi, gazda-sági, illetve menedzseri tapasztalattal rendelkező szakembe-rekhez, hogy jelentkezzenek az intézmény honlapján az állami tulajdonú vállalatok talpra állításában való részvételre. Alig 24 óra alatt több mint 600-an válaszoltak a felhívásra, a jelent-kezők többsége gazdasági-pénzügyi, könyvvizsgálói, illetve menedzseri tapasztalattal rendelkezik, de mérnökök és a humán erőforrás terén vagy a banki szektorban jártas szemé-lyek is vannak köztük – számolt be akkori közleményében a minisztérium. Azt is hangsúlyozták, hogy minden önéletrajzot megvizsgálnak, majd kiválasztják a legalkalmasabb jelölteket az adott vállalatoknál esedékes ideiglenes kinevezésekhez.

A közleményben azt is leszögezték, hogy hosszú távon tör-vénymódosításra van szükség az állami vállalatok vezetését illetően. A szaktárca már kezdeményezte a világos és egyér-telmű teljesítménymutatók bevezetését a megbízási szerződé-sekbe, a versenyszféra és az akadémiai szektor valós bevonását a szelekciós eljárásba, illetve az egymást követő mandátumok számának korlátozását – tették hozzá. *(Agerpres)*

Az állami fizetés és a nyugdíj halmozásának tilalmát elhalasztották

A kormány nem mondott le arról, hogy megtiltsa az ál-lami fizetés és a nyugdíj halmozását, csak elhalasztotta szeptember közepére az intézkedés elfogadását – je-lentette ki szerda este a miniszterelnök.

Ilie Bolojan az Antena 3 CNN televíziónak nyilatkozva rá-mutatott, a halasztásra azért volt szükség, mert alaposan meg kell vizsgálni, hogy milyen hatásai lennének az intézkedésnek például az oktatási vagy az egészségügyi ágazatban. A vidéki iskolákban például nagy hiány van fizika szakos tanárokból, sok helyen nyugdíjas pedagógusok tartják meg az órákat. „Ha most jóváhagytuk volna az intézkedést anélkül, hogy alaposan

megvizsgálnánk a hatásait minden területen, problémák adód-tak volna” – magyarázta.

Hozzátette: hasonló a helyzet sok kisvárosi kórházban is, ahol bizonyos szakágakban a munkaerőhiány miatt a nyugdí-jas orvosok maradtak állásban.

Emellett az alkotmányossági szempontokra is oda kell fi-gyelni, több alkotmánybírószá-gi határozat is született már az állami fizetés és a nyugdíj halmozásával kapcsolatban – szö-gezte le. Bolojan szerint az intézkedés vagy a következő defi-citcsökkentő csomag részét fogja képezni, vagy külön sürgősségi rendeletet fogadnak el róla. *(Agerpres)*

ORSZÁG – VILÁG

Előzetes letartóztatásban Mangalia polgármestere

Radu Cristian mangaliai polgármester előzetes le-tartóztatásáról döntött csütörtökön a Konstanca me-gyei ítélőtábla. Az elöljárót ötrendbeli – egy esetben folytatólagosan elkövetett – hivatali vesztegetés el-fogadásával és pénzmosással gyanúsítja a korrup-cióellenes ügyészség (DNA). A vádhatóság már korábban indítványozta a polgármester vizsgálati fogságba helyezését, a Konstanca megyei törvény-szék azonban ezt elutasította, és hatósági felügye-letet rendelt el ellene. A döntést az ügyészek megtámadták, és az ítélőtábla helyt adott a felleb-bezésüknek, jogerősen elrendelve Radu Cristian előzetes letartóztatását. A DNA korábbi közleménye szerint a politikus 2020 és 2025 között közvetlenül és közvetítőn keresztül összesen 645 ezer eurót kért és kapott különböző vállalkozóktól városrende-zési dokumentumok kibocsátásának, helyi tanácsi határozatok kezdeményezésének és más intézke-déseinek ellentételezéseként. *(Agerpres)*

Tiltólistás kozmetikumok

Szeptembertől betiltják az Európai Unió országai-ban a TPO-t (trimetil-benzil-foszfin-oxid) tartalmazó kozmetikumok forgalmazását – hívta fel a figyelmet szerdai közleményében az Országos Fogyasztóvé-delmi Hatóság (ANPC). Az ANPC arra inti a fo-gyasztókat, hogy alaposan nézzék meg a kozmetikai cikkek címkéjét, és kerüljék a TPO-t tar-talmazó termékek – főként géllakkok és műköröm-zselék – vásárlását. Az anyag rendszeres vagy magas koncentrációban történő használata káros lehet az egészségre – figyelmeztettek. Ha valaki ilyen terméket vásárol, ne használja, illetve jelezze a szabálytalanságot a forgalmazónak, vagy a nyug-tát csatolva tegyen feljelentést a fogyasztóvédelem honlapján – áll még a közleményben. *(Agerpres)*

Több új autót vásároltak

Az Európai Autógyártók Szövetségének (ACEA) adatai szerint júliusban az előző év hetedik hónap-jához képest 5,9 százalékkal nőtt az európai autó-piac, miután a németországi két számjegyű növekedés ellensúlyozta a Nagy-Britannia, Fran-ciaország vagy Olaszország által jelentett vissza-esést. Románia 25,3 százalékos növekedést jelentett, itt 16.337 új autót helyeztek forgalomba júliusban, míg egy évvel korábban 13.057-et. A Tesla európai értékesítése 40,2 százalékkal visz-szaesett az idei hetedik hónapban. *(Agerpres)*

Ingyenes pszichológiai tanácsadás daganatos betegeknek

Ingyenes pszichológiai tanácsadásra lesznek jogo-sultak a daganatos betegségekben szenvedők – közölte csütörtökön Alexandru Rogobete egészség-ügyi miniszter. A tárcavezető beszámolója szerint a kormány csütörtöki ülésén jóváhagyott egy jogsza-bálytervezetet, amely szerint az Országos Egész-ségbiztosítási Pénztár (CNAS) megtéríti a rákos betegeknek nyújtott pszichológiai szolgáltatások költségeit. A jogszabály szerint 2026. június 30-ig a daganatos betegek bármilyen pszichológus segít-ségét igénybe vehetik, 2026. július 1-től azonban – a szolgáltatások minőségének javítása érdekében – kizárólag az onkopszichológiai szakképzettséggel rendelkező szakemberek szolgáltatásainak költsé-geit térítik meg. Addig lesz idő a szakemberi hálózat kialakítására és a humán erőforrás megfelelő felké-sztésére – magyarázta a miniszter. *(Agerpres)*

AKTUÁLIS

Kormányzati piramisjáték

Karácsonyi Zsigmond

Felbolydult a világ, mert kiderült, hogy az elmúlt évek pazarló költségvetése csőd-közelbe taszította az országot, és elfogyott a csalipénz. Nem lesz mivel etetni a felduz-zasztott közalkalmazotti klánok kiváltság-igényeit. A demokrácia fintora, hogy a munkavállalók érdekképviselőének leple alatt a politikusokkal bratyizó szakszerve-zeti csúcsvezérek pimaszul aránytalan meg-gazdagodását eredményezte a látszatharc. Hol van már az egyenlő munkáért egyenlő bér elve! Az ország gazdaságát működtető termelő-szolgáltató, versenyszférának is mondott ágazatban dolgozók bére átlagban

ezer-ezerötszáz lejjel kisebb, mint a ha-sonló munkakört végző közalkalmazottaké. És még nem beszéltünk a százféle, mondva-csinált veszélyességi pótlékokról. Például az ülőmunka, a képernyőhasználat, az idegrendszert terhelő körülmények jó ürü-gyek voltak a hivatalnokok bérkiegészíté-sére. De ezek mind aprópénzek a pártpreferenciák szerint vezetőtanácsokba, felügyelő bizottságokba juttatott barátok, rokonok, jófiúk-lányok gyűléspénzei mel-lett. Havi néhány órás ülésért az országos átlagbér többszörösét zsebelik be. Eseten-ként a juttatás egy része visszavándorol a pártkasszába. Nehéz lenne az évtizedek alatt felépített, minden politikai erő érde-

keit szolgáló kártyavárat megbolygatni. Az alabárdos tekintetű kormányfőnek is bele-törhet ebbe a bicskája. Ezért vajúdnak any-nyit a második megszorító csomag felvállalásával. Politikai pávatánca nem biztos, hogy megmenti a kabinetet a koalí-ció szakítóképességét próbára tevő bizal-matlansági indítványtól. Közben meg-kezdődött az igazságszolgáltatásban dolgo-zók bojkottja. Joguk van elégedetlenségü-ket kifejezni, mint bármely más ágazatban dolgozónak, csak a jogszolgáltatás műkö-dését biztosítani kell – nyilatkozta az igaz-ságügyi miniszter a minap. Egy olyan törvénytervezet ellen tiltakoznak, amely ha-tása gyakorlatilag egy évtized múlva lesz érezhető. Az Európai Unió országaiban a bírák és ügyészek 65-70 éves korukban mennek nyugdíjba. Romániában 47 évesen, miközben minden más ágazatban 65 éve-

sen. Az átlagnyugdíjuk 5000 euró, ami az aktív években kapott fizetésük 90 százaléka. Más országokban ez alig 60 százalék. Könnyű a válasz arra, hogyan jutottunk ide: a korrupciós ügyekbe keveredett poli-tikusokkal szolidáris párttársaik olyan tör-vényeket fogadtak el, amelyek egyes bírák és ügyészek jóindulatára hatva a bűnelkö-vetőt megmentették. Ezért vannak százával lezáratlan vizsgálati ügyek, az ítélethozatal időpontjáig elévülő korrupciós vádak. Talán sehol az unióban nem dolgoznak eny-nyire rossz hatékonysággal a bíróságok. Ezért ne reménykedjünk, hogy valaha is fe-lelősségre vonják az ország jelenlegi sa-nyarú gazdasági állapotokért, a költségvetési pénzek elherdálásáért felelős piramisjátékosokat. Pedig nem lenne nehéz megtalálni őket. Ott ülnek a törvényhozás-ban.

Marosszentgyörgy: számos beruházás elkészült vagy a végéhez közeledik

Az anyagi bizonytalanság ellenére sem állnak le a fejlesztések

Marosszentgyörgyön több beruházás van folyamatban, amelyekre az országos helyreállítási terv vagy az Anghel Saligny program keretében nyert támogatást az önkormányzat, ezek finanszírozása viszont a jelenlegi gazdasági helyzetben kétségesse vált. Szerencsére az érintett marosszentgyörgyi beruházások egy része már elkészült, mások a végükhöz közelednek, és a Marosvásárhellyel szomszédos nagyközség vezetője bizik abban, hogy sikerül befejezni a régóta tervezett kerékpárutak építését is, amelyeknek néhány hete fogtak neki.

Menyhárt Borbála

Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármestere elégedetten újságolta a hírt, hogy sikerült befejezni a Bambi napközi energiahatékonyságának a növelését célzó felújítást, még azelőtt, hogy a kormány döntése alapján számos pályázat finanszírozása kétségesse vált volna. A több mint száz gyereket befogadó napközi korszerűsítésére az országos helyreállítási terv keretében nyert finanszírozást a nagyközség. A beruházás értéke meghaladta a 2,5 millió lejt, a munkálatok során újraszigetelték a falakat és a tetőszerkezetet, az ablakokat pedig háromrétegűekre cserélték annak érdekében, hogy megállítsák a hőveszteséget. Ezenkívül alternatív erőforrásokkal, hőcserét szolgáló berendezéssel, napelemekkel oldották meg az épület fű-

tését, valamint a meleg víz előállítását; emellett a termekbe költségtakarékos LED-es világítótesteket, valamint a mosdókba mozgásérzékelő szenzorral ellátott csapokat szereltek. A beruházás elkészült, így szeptemberben korszerű, új épület várja a gyerekeket és a pedagógusokat.

Több mint kilencven százalékban elkészült a nagyszabású útkorszerűsítés

A végéhez közeledik a községben zajló, nagyszabású útkorszerűsítési projekt is, a 29 millió lejes beruházás, amire az Anghel Saligny program keretében nyert finanszírozást a marosszentgyörgyi önkormányzat. A beruházás részeként 27 utca korszerűsítésére került sor, a munkálatokat a tavaly tavasszal kezdték el, és párhuzamosan több helyszínen dolgoztak, így mintegy kilencven százalék-

Készül a bicikliút

Fotók: Nagy Tibor

ban már elkészültek. Sófalvi Szabolcs elmondta, a 27 utcából 23-at be is fejeztek, így jó helyzetben vannak, hiszen a Bukarestből származó információk szerint azok a beruházások, amelyek előrehaladott állapotban vannak, nem maradnak finanszírozás nélkül. Kérdés azonban, hogy pontosan mire is értendő a hangoztatott 80 százalék: ha arra, hogy milyen arányban készültek el a munkálatok, akkor a marosszentgyörgyi beruházás esetében már 90 százalékban készen van a kivitelezés. Amennyiben a leszámolt munkálatokról van szó, az is meghaladja a 90 százalékot, ellenben ha arra értendő, ami 80 százalékon felül ki is van fizetve a minisztérium által, ott 78 százalék körüli az arány az útkorszerűsítés esetében, viszont ezért nem az önkormányzat a hibás – mutatott rá a község polgármestere.

Bár nagy a bizonytalanság a finanszírozások terén, elkezdődött a kerékpárutak építése

Néhány héttel ezelőtt elkezdődött két turisztikai bicikliút építése Marosszentgyörgyön – újságolta a jó hírt Sófalvi Szabolcs. Mindkét

pályázatra az országos helyreállítási terv keretében nyert finanszírozást a marosszentgyörgyi önkormányzat. Az 5 km-es 1-es számú bicikliút a Máriaffi-kastélyt köti majd össze a marosszentgyörgyi jégkorongpálya környékével, és a Fociakadémia pályái előtt halad el. A 2-es számú, mintegy 10 km hosszú kerékpárút pedig a marosszentgyörgyi Apollo wellnessközpontot köti majd össze a Sörpataka környékével, áthalad az Állomás utcai futballpályánál, majd a Maros-parton megy tovább. Az 1-es kerékpárút esetében már több mint 800 métert haladtak a terep előkészítésével, valamint az alap elhelyezésével, a 2-es bicikliút esetében pedig már több mint 700 méteren megtörtént a nyomvonal egyengetése. Mindkét bicikliút két méter széles aszfaltozott felület lesz, és mindkét oldalán fél méteres védőpadkát is kialakítanak. Mindkét turisztikai kerékpárutat 2026 őszéig kell befejezni, de ha jól haladnak a munkálatok, és biztosítva lesz a finanszírozás, remélhetőleg jóval hamarabb elkészülnek; ha minden a terv szerint alakul, lehet, hogy az 1-es számú már az idei év végére készen lesz – adott hangot bizakodásának a polgármester.

A korszerűsített napközi otthon

Tíz-tizenöt évbe telik a projekt kivitelezése

Lassan halad az északnyugati körgyűrű ügye

Más nagyvárosokhoz, Brassóhoz, Nagyváradhoz képest óriási késésben vagyunk a terelőutak és körgyűrűk építésével. Most készült el annak a körgyűrűnek az előtanulmánya és nyomvonala, amely a Marosvásárhely északnyugati övezetében elképzelt négy-sávós út megépítését vetíti elő, és a peremtelepülések, Názánfalva–Mezőpanit–Marosszentkirály–Marosszentanna–Marosszentgyörgy–Nagyernye határát érintve kerülné el a várost. Nem-hogy a tanulmánynak, de a körgyűrűnek is már rég el kellett volna készülnie az elviselhetetlenül zsúfolt marosvásárhelyi gépkocsiforgalom mentesítése érdekében. Az előtanulmányt a Marosvásárhelyi Metropoliszövezet Egyesület rendelte meg – írtuk tavaly júliusi cikkünkben. Több mint egy év telt el, azóta történt-e előrelépés, milyen stádiumban van jelenleg az északnyugati körgyűrű előkészítése, kérdeztük *Molnár Lajost*, a Metropoliszövezet Egyesület ügyvezető igazgatóját.

Mezey Sarolta

– A múlt évben elkészült az előtanulmány, ezt az egyesületen belül minden tagunknak, azaz minden önkormányzatnak szavazat alá kell bocsátania, mert helyi tanácsi határozatok szükségesek ahhoz, hogy elfogadják a dokumentációt. S amint ez megvan, előkészítjük az egyesület október eleji gyűlését, ahol szavazásra bocsátjuk a következő lépést, azaz a pályázat kiírását a tanulmányterv elkészítésére. A tanulmányterv elkészítése körülbelül 12 hónapot vesz igénybe. Sok engedélyre van szükség. Ha jövőben elkészül a tanulmányterv, ennek alapján már lehet pályázni finanszírozásra. Az előtanulmánytervet azért kellett elkészíteni, mert a romániai jogszabályok szerint egy 90 millió

euró fölötti beruházás dokumentációjához erre szükség van – tájékoztott Molnár Lajos igazgató.

A nyomvonal eltér az eredeti elképzeléstől

– Az északnyugati körgyűrű 19,4 km hosszú lesz, gyakorlatilag onnan kezdődik, ahol a város által előkészített 7-es szakasz véget ér. Ez a kombinátnál átmegy a Maroson, s Názánfalva és Mezőpanit határánál eljut a megyei útig. Az északnyugati szakasz tehát itt, Názánfalva–Mezőpanit határánál kezdődik, elkerüli Názánfalvát, Marosszentkirályt. Ez az első szakasz körülbelül 8 km hosszú lesz. A körgyűrű 1,8 kilométeren érinti Marosvásárhelyt, majd Szentanna fele folytatódik tovább, a Víkendtelep

fölötti részen átszeli a Marost, párhuzamosan halad a vasúttal, kikerüli Marosszentgyörgyöt, és eljut Nagyernye határába, majd a körforgalomba torkollik. Ide fog csatlakozni a körgyűrű keleti szakasza, amely Koronka–Jedd felől érkezik. Tulajdonképpen egy összefüggő körgyűrű épül ki. Ez az egyetlen megoldása annak, hogy a gépkocsiforgalmat kivigyük a főter üvezetéből – mondta Molnár Lajos.

Amikor kb. húsz évvel ezelőtt az elképzelés megszületett, a tervező készített egy nyomvonalat, amiről

kiderült, hogy azt nem lehet megépíteni, mert időközben a területet lakóparkokkal építették be. Ezeket az új nyomvonalnak ki kell kerülnie – magyarázta az igazgató.

Az előtanulmányig jutott a multimodális központ

– Szó volt a multimodális központ létrehozásáról, a Metropoliszövezet Egyesület milyen szerepet vállal ennek a kivitelezésében?

– Egyelőre a Maros Megyei Tanács foglalkozik ezzel. Első lépésként készítették egy előtanulmányt.

A központot a reptér melletti területen képzeltek el. A megye felajánlotta, hogy aki ezt a projektet menedzselni kívánja, annak átadja az előtanulmány tervét, viszont még nincs meg az a cég, amely kész befektetni ide, és kész ezt működtetni. Komplex a dolog, de világos kell legyen, hogy ki használná ezt a multimodális központot. Ezzel a metropoliszövezet is foglalkozni fog, hiszen a metropoliszövezeten belül van elképzelve – mondta a Metropoliszövezet Egyesület ügyvezető igazgatója.

SZERKESZTETTE: BENEDEK ISTVÁN

Bolyai János és Wohlgemuth kormányzó (II.)

Oláh-Gál Róbert

Írásunk első részében részletesen bemutattuk Bolyai János Wohlgemuth kormányzóval folytatott párbeszédét, amely Sebestyén (Spielmann) Mihály történész szerint a marosvásárhelyi Teleki-házban történt, 1949. augusztus 9-én¹. Viszont Benkő Samu Bolyai János vallomásai c. értékes és 4 kiadásban megjelent remekművének 165. oldalán, hivatkozva Bolyai János Teleki-Bolyai könyvtárban található kéziratának 474. jelzetű oldalára, azt írja, hogy:

„Miközben e ködváratok építgette, alapos leckét kapott Wohlgemuth tábornoktól, Erdély katonai és polgári kormányzójától. A Marosvásárhelyre látogató osztrák generális előtt Bolyai János is megjelent „tartozás- vagy kénytelen kötelességből”. A találkozóra előre készült. Napi teendőinek 1851. november 24-i feljegyzése szerint magával szándékozott vinni az Üdv-tan német nyelvű szövegét, s ugyanakkor őrnagyi rangért, „álladalmi tanácsnoki” címért s 200 pengő Rhf. személyes díjpótlékért” akart folyamodni. <474>”²

Bolyai János kéziratában olvashatjuk:

„Teendők vagy igazítandóim Nov. 24-e óta 1851-ben.

Az 1852-beli, az 1852-beli febr. mindegy vagy körülbe(lül) legfőbb 20. jan, azon túl a’ fölmondott pénz öszvég fölvételére, a’ végre, ha a’ pénz addig a’ nélkül el-nem küldhetik, bizalmas alkalom által a’ betét könyvöt el-küldeni.

Kormányzohoz menni.

Üdv-tanomat németül is magyarul is, ’s ha érkezem, lényegét röviden latinul is, ki-dolgozni, ’s amugy a Bécsi tud. akadémiához, magya-

rul a’ magyar tud. társulat vagy akadémiához, ha méltatik vagy jónak vagy célszerűnek találtatik ki-nyomtatás végett, latinul más nemzet béli tud. helyekhez, de úgy bárhol kevésbé lesz kapos, mint az illető élőnyölvön csakugyan le-vagy átfordíjuk vagy teszik, ha kell vagy megszeretik, ’s németül itt Maros-Vásárhelyt is Atyám által vagy annak adva át, ön- fölügyötem alatt ’s az Appendixnek mint öntalálmányomnak, megvédése vagy tiszta magos fénybe helyzésére ama vagy azon német archívum vagy tud. gyűjteménybe fölküldetni, ’s mindeneket illő célszerűleg (el-) szétosztani a’ Földön.

A bécsi’s magyar tud. akadémia jutalom kérdésit ’s jutalom díjait meg-tudni ’s ha célszerűnek ’s illő tehetőnek találom azokra vagy rájuk megfelelni vagy megoldani fejteni, eleget tenni.

Némi vagy holmi érdekes vagy nevezetes könyvököt, melyekről tudomásom van, vagy értesültem, Nagy-szebenben, Thiery-féle könyvös boltban, Sinai vagy Cinai nyölvtan ugyanott (megszerezni).”³

Csak a mi témánkat érintő részt idézem a kéziratöredékből, amely a jellegzetes Bolyai János-féle sajátos betűkészlettel és halmozott jelzőkkel íródott.

Tehát az egyértelmű, hogy 1851 november 24-én jegyezte fel Bolyai János a teendőit, és az is egyértelmű, hogy a kormányzóhoz is szeretne bejutni. Csakhogy Wohlgemuth kormányzó 1851. április 14-én, Pesten tüdőbajban elhunyt. Bolyai János biztosan tudta ezt, mert a korabeli újságok megírták, ő rendszeresen bejárt a Teleki Tékába, hogy átnézze a német és magyar hírlapokat.

E sorok írója szerint itt az új kormányzót szerette volna meglátogatni, nevezetesen Wohlgemuth utódját, Karl Philipp zu Schwarzenbergert.

Ugyanis 1851. április 29-től Erdély kormányzója Karl Philipp zu Schwarzenberg herceg, tábornagy volt (1802–1858). Szülei Karl Philipp zu Schwarzenberg tábornagy és Maria Anna von Hohenfeld

Karl Philipp zu Schwarzenberger kormányzó (a kép forrása Wikipédia)

grófnő – Esterházy Pál Antal herceg özvegye – voltak. Öccse Edmund zu Schwarzenber tábornagy volt.

De ha újra segítségül hívjuk Sebestyén Mihály Időtár II. című kötetét, akkor abból megtudhatjuk, hogy Schwarzenberg kormányzó sohasem járt Marosvásárhelyen. Bolyai János 1849 után sokat töprengett azon, vajon mit kellene tегyen, hogy akár a Tudós Társaság, akár a hatalom elismerje, megértse és jutalmazza az ő nagy művét, a Tér Abszolút Igaz Tudományát (melynek az Appendix csak ragadványneve). Nem véletlenül szerette volna kérvényezni a Mária Terézia-érdemrendet⁴.

Ludwig Wohlgemuth nyolcéves korában belépett a bécsújhelyi Teréz Katonai Akadémiára. Kiképzése után 1805-ben zászlós lett a Császári és Királyi 56. számú Gyalogezredben. Alsó tisztként részt vett az 1809-es és az 1813/15-ös hadjáratokban. 1814-től a matematika professzoraként szolgált a bécsújhelyi Akadémián, kiemel-

kedő tanítási módszerei felkeltették Johann főherceg figyelmét. 1821-ben századossá, 1831-ben pedig őrnaggyá léptették elő.

További katonai szolgálat után 1836-ban ezredessé léptették elő, és a 40. számú Császári és Királyi Gyalogezred parancsnokává nevezték ki. 1844-ben vezérőrnagy és dandártábornok lett a milánói I. hadsereghadtestben. Amikor 1848 márciusában kitört a háború Észak-Olaszországban, Wohlgemuthnak lehetősége nyílt bemutatni kivételes katonai tehetségét. Milánóban öt napig tartó utcai harcok során helytállt, március 22-én utóvéddel fedezte Radetzky visszavonulását, végül előőrsoket foglalt el a Mincio-folyónál, Goito és Valeggio közelében. Miután április 8-án több órán át ellenállt a túlerőben lévő piemonti erőknak, kénytelen volt dandárját a Mincio-folyótól a veronai erőd nyugati sáncához visszavonni.

Brigádja ezt követően sikeresen részt vett a pastrengói (április 28/30.), curtatonei (május 29.), goitoi (május 30.), vicenzai (június 10.) és a custozzai csatában (július 25.). Csapatai Valeggiónál és Pastrengónál aratott sikereiért Mária Terézia-renddel tüntették ki. Végül az év vége előtt hadnagyi rangra léptették elő, és bárói rangra emelték. 1849 márciusában hadosztálya döntő befolyással bírt a mortarai és novarai csaták harcainak menetére, mivel biztosította Radetzky főhadserégének déli szárnyát, amiért megkapta a Mária Terézia-rend Parancsnoki Keresztjét. Ezt követően Szlovákiába vezényelték a magyar felkelők ellen, de 1849. április 19-én Nagysallónál vereséget szenvedett a magyaroktól. A IV. hadtest parancsnokságát kapta, és június 21-én az oroszokkal együtt megnyerte a peredi csatát. Katonai pályafutását a raabi erőd elfoglalásával (június 28.), valamint az ácsi csatában és a harmadik komorni csatában (július 2. és 11.) való részvétellel fejezte be, melyeket csapatai közbelépése döntött el. 1849-ben a 14. számú Császári és Királyi Gyalogezred parancsnoka, valamint Erdély polgári és katonai kormányzója lett. 1851-ben Nagy-szeben díszpolgárává választották. Bécsi útján megbetegedett, és Pesten halt meg.

Irodalom

Az Acren des k. u. k. Hadilevéltár. – Strack,

Az osztrák hadsereg tábornokai. Bécs 1850. – Hirtenfeld,

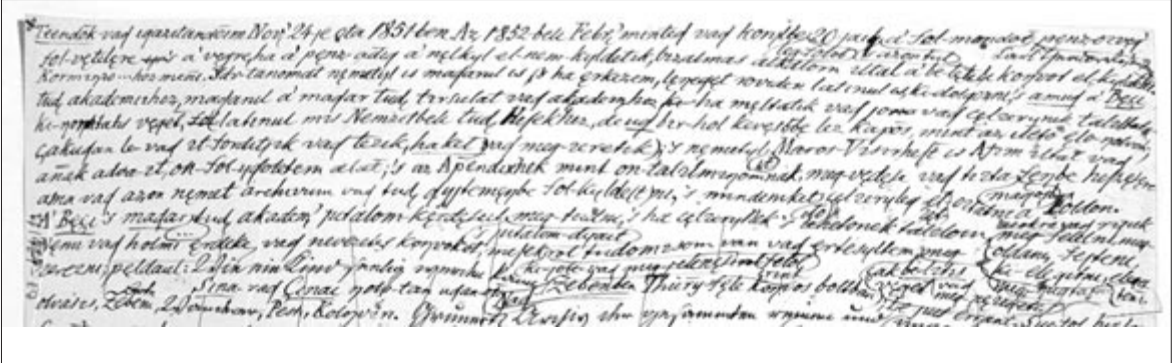
Mária Terézia katonai rendje és tagjai. Bécs 1857. – Würzbach,

Az Osztrák Birodalom életrajzi lexikona. – Svoboda,

A bécsújhelyi Teréz Katonai Akadémia és növendékei. Bécs 1894.

Szerző: Oskar Criste. Idézet: Criste, Oscar, „Wohlgemuth, Ludwig Freiherr von” in: Allgemeine Deutsche Biographie 43 (1898), 717-719. oldal [online változat];

URL: <https://www.deutschebiographie.de/pnd139109668.html#adb-content>

A 474-es kéziratöredék, a jellegzetes Bolyai János-féle írással (a kép forrása: Teleki-Bolyai Könyvtár, Bolyai János kéziratai, BJ 474.)

¹ Sebestyén Mihály: Időtár II. című, 2010-ben megjelent értékes és hiánypótló kötetének 48. oldalán.

² Benkő Samu: Bolyai János vallomásai, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1972 (második kiadás).p. 165.

³ Teleki-Bolyai Könyvtár, Bolyai János kéziratai, Jelzete, BJ 474/1.

⁴ Lásd bővebben: Ács Tibor–Oláh-Gál Róbert: Bolyai János fragmentuma a Mária-Terézia rendért, in Oláh-Gál Róbert: Bolyaiak a történelem sodrásában, Pro-Print, Csíkszereda, 2025., pp.209–258.

A természet kalendáriuma (DCLXXXIV.)

Kiss Székely Zoltán

*Az alkony tarlón didereg,
amint a dombról lepereg.
Tücsök hangja sír a csendbe.
Sóhajt az ég végtelenje.*

*Olyan messze száll a lelkem,
hova madárszárny se reppen,
hol az idő küllő-hegyén
dallá ötvöződik a fény.*

*Hullnak pengve csillagszikrák.
Homlokomat béborítják.
Kezem szívem fölé téved.
Ott érzem a mindenséget.*

Csillagszikrák zenéje. Horváth István Ózdot idéző versével indulok, ha nem is a végtelent, de a véges múlt természettudományos emlékeit felderíteni így, augusztus végén. Kedved ha engedi, tarts velem, kedves Olvasóm!

218 évvel ezelőtt, 1807. augusztus 31-én halt meg **Andrád Sámuel** orvos. Nagyenyeden és Kolozsvárott tanult. Bécsben orvosi oklevelet szerzett, és mint gyakorló orvos ott telepedett le, de előbb gyalog beutazta Németországot barátja, Gyarmathi Sámuel társaságában. 1786-ban szívroham érte, betegségéből soha nem épült fel teljesen, Sepsiszentgyörgyön telepedett le. Latinul és magyarul verselt. Számos anekdotát ő jegyzett fel először irodalmunkban, könyve az első magyar anekdotagyűjtemény (**Elmés és mulatságos rövid anekdoták**, Bécs, 1789–90; a **Kriterion** adta ki újra 1988-ban). Természettudományos érdeklődését a Bécsben 1793-ban kiadott **Legelső virágos kert** című munkája is bizonyítja.

(...) *augusztus utolsó vasárnapján – az idén éppen 31-én – ünnepeljük magyar nyelvű református egyházunkban az „újzsenge”, illetve az „új kenyér” gondviselés-ajándékozta hála-alkalmát.* „A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma” – írja **Tőkés István** a **Hétköznapiok – ünnepnapok** című művében.

A hétfő már szeptemberé.

A szeptember a régi római naptárban a hetedik hónap volt (*septem = hét*), s ezt a nevét megtartotta akkor is, amikor már a kilencedikké lépett elő. A rómaiak a görögöktől vették át a hetes szám (hepta) nevét. Ez a görög hetes szó pedig a *hepo* ígéből eredt, amelynek jelentése: *ujjal rámutatva követni, üldözni valakit*. Amikor ugyanis még az ujjakkal való számlálás dívott a görögöknél, az egyet a bal kéz hüvelykénél kezdték, ötös volt a bal kéz kisujja; a jobb kéz hüvelyke volt a hatos szám, s így a jobb kéz mutatóujja lett a hetes.

Szeptembert repülő, nevető ifjú személyesítette meg, bíbor ruhában, fején köleskoszorúval. Jobbjában mérleggel, a hónap jelével, baljában szőlővel és más gyümölcssel teli bőségszaru. Az ifjút szőlő koszorúzta **Ceres** is

helyettesítheti. A bíbor ruha – **Cesare Ripa** magyarázata szerint – a „királyi” hónapnak járó viselet. E címet pedig azért kapta, mert bőkezübb, mint társai.

A hónap régi magyar nevei: **mérleg hava**, **Szent Mihály hava**. Az előbbi a *Mérleg jegy szeptember utolsó dekádjában kezdődő uralmára utal (időszámításunk kezdetéig az őszpont a Mérleg csillagképbe esett), Szent Mihály arkangyal viszont a szeptember utolsó, és a Mérleg első dekádjának legnagyobb szentje* – írja **Jankovics Marcell** a **Jelkép-kalendárium**ban.

*Olyan lesz egész szeptember,
milyen idő jön Egyeddel.*

Szent Mihály hava elsején Egyeddel kezdődik. A népi regulában némi valóságmagot vélünk felfedezni. Hiszen ha nem is elsejével, de a hónapváltás körüli időjárás már kora őszire készíti.

De azt is mondják, hogy

*Egyed ha fenn hordót görget,
Jól terem jövőre földed.*

No, ebben már semmi ráció nincsen.

Egyed (latin Aegidius, francia Gilles) a középkor népszerű szentje. Való életéről keveset tudunk. Görög származású bencés rendi szerzetes volt, aki Provence-ban, Arles környékén remetéskedett, majd ugyanitt monostort alapított, amelynek ő volt első apátja (†725 körül). Nálunk sok templomot és monostort szenteltek neki, így a **Szent László** alapította somogyvári apátságot (1091) és a garamszentbenedeki apátság plébániatemplomát (1209).

Egyed elsősorban a koldusok, a nyomorékok és leprások védőszentje volt, de a szoptató anyák is kérték közbenjárását.

2017. szeptember második napján hunyt el **Nicolaas Bloembergen** holland származású amerikai fizikus. A II. világháború után, 1945-ben a **Harvard Egyetemen** részt vett az első mágneses magrezonancia-készülék kifejlesztésében. A ’60-as években mikrohullámú spektroszkópiával foglalkozott. 1981-ben **Arthur Leonard Schawlow**-val együtt tüntették ki a fizikai **Nobel-díjjal** a lézerspektroszkópia kifejlesztéséért.

Szeptember 3-án született (1869-ben) Ljubljanában **Fritz Pregl** osztrák vegyész. 1912-ben már megbízhatóan mérte a mindössze 7-13 milligrammnyi kiindulási anyag C-, H-, N- és S-tartalmát. Mikromódszereket fejlesztett ki az atomcsoportok mérésére. 1923-ban **Nobel-díjjal** tüntették ki a szerves vegyületek mikroanalitikai módszereinek kidolgozásáért.

Ugyanezen a napon, 1905-ben született **Carl David Anderson**, a **California Institute of Technology** kísérleti fizikusa, itt dolgozott 1991-ben bekövetkezett haláláig. 1927-től a röntgensugarak által keltett fotoelektronokkal foglalkozott. 1930-ban kezdte meg a gamma-

sugárzás és a kozmikus sugárzás vizsgálatát mágneses térbe helyezett ködkamra segítségével. 1932-ben gamma-besugárzással elektron-pozitron párkeltést hozott létre, így felfedezte a *pozitron*, amelynek létezését **Paul Dirac** jósolta meg 1928-ban. 1936-ban egy másik elemi részecskét, a *mű-mezont* fedezte fel. A pozitron felfedezéséért ugyanebben az évben – a kozmikus sugárzás felfedezőjével, az osztrák **Victor Francis Hess**-szel megosztva – **Nobel-díjat** kapott. A II. világháború alatt rakéatechnikai kutatásokat végzett. És csak 1976-ban lett professzor emeritus saját egyetemén...

Szeptember 3-i születésű **Gerald Neugebauer** csillagász is. 1932-ben látta meg a napvilágot Göttingenben. A **Cornell Egyetemen** tanult fizikát, majd 1960-ban a **California Institute of Technology**n doktorált, ahol később a fizika professzora lett. 1980 és 1994 között a **Palomar Observatórium** igazgatója volt. Az infravörös csillagászat egyik megalapítójaként vezető szerepet játszott a bolygók, a csillagok, a Tejútrendszer és más galaxisok földi és műholdas vizsgálataiban. **Robert Leighton**nal elkészítették az égbolt első teljes infravörös térképét. Jelentős szerepe volt a Hawaii szigetén felállított **Keck Observatórium** létrehozásában is. A Mauna Kea vulkán tetején, 4194 méteres tengerszint feletti magasságon – ott, ahová ritkán hatolnak fel fellegek – álló kettős tükrőtávcsöves obszervatórium a harmadik legnagyobb a világon.

Szeptember 4. Rozália napja.

*Rozália nevének viselőjét megoltalmazza
minden bajtól, járványos betegségtől.*

– így a bájos népi jóslás. Rozália a katolikus barokk népeletnek egyik legjellegzetesebb alakja, az egykori járványos betegségek hazai védőszentje.

Szeptember 4-én (1948-ban) született **Horváth Antal** szőlész. Európai szőlőfajták keresztezésével sikerült új fajtákat előállítania. Az elsőik között hívta fel a figyelmet az országban a filoxéra jelentette veszedelemre. Összegyűjtötte a Krím és Gibraltár közötti európai szőlőfajtákat, és azokat fajtahitelesen fenntartotta. Nagy része volt a filoxéravész utáni pécsi szőlőrekonstrukcióban, ezen a téren európai hírnévre tett szert.

E napon született 1913-ban Gyergyóalfaluban **Székely Károly** kutatóorvos. Kanyar-

A szőlő őrzi még a Rendet, indái kék fürtöt teremnek

gós életút az övé. A marosvásárhelyi **Római Katolikus Főgimnázium**ban érettségizett 1931-ben. Egyetemi tanulmányait a kolozsvári **I. Ferdinand Egyetem** német–angol szakos hallgatójaként kezdte, a fizika–kémia szakon folytatta, végül az Orvosi Karon végezte el az I. évet. 1935-ben a iași-i **Kogălniceanu Egyetem** Orvosi Karán iratkozott be a II. évre. Még abban az évben fölvették a szövettani tanszékre önkéntes, majd 1939-ben díjas gyakornoknak. 1940-ben átiratkozott a **Ferenc József Tudományegyetem** Orvosi Karára, ahol 1942-ben megszerezte az orvosi oklevelet. 1940–44 között ugyanott a szövettani és fejlődéstani tanszék gyakornoka, majd tanársegédje. 1944–45-ben **frontszolgálatot** teljesített az orosz hadszíntéren. Hadifogságba került, ahol tábori orvosi munkát végzett. Hazatérve, 1947-től az **OGYI Orvosi Karán** a szövettani és fejlődéstani tanszéken adjunktus, 1948-tól a biológiai tanszéken előadótanár, 1952-től tanszékvezető professzor. E tisztséget nyugdíjazásáig (1977) látta el, ezt követően konzultáns professzor, doktorátusvezető. Az 1948–49-es tanévben a Közegészségtani Kar dékánja, 1951–52-ben rektor; 1949-től 1972-ig az Orvostudományi Akadémia marosvásárhelyi kutatóállomásának munkatársa is. Kutatási területe az embriológia-hisztogenezis, hisztokémia, genetika, növényélettan. Nevét a **Székely–Goldner-féle** hármás festés korán ismertté tette. Eredményeit hazai és külföldi szaklapokban közölte. Mai kódorgásunkat befejezve térek vissza a Nyárádmentére **Jánosházy György Valahol van egy ház** című versére – 1994-ben jelent meg a **Népújság Múzsa** mellékletének 135. számában.

*Valahol susmogó patakban
falánk balinok is dalolnak,
tükrén a horog visszapattan,
rá hűvös égek hajolnak.*

*Mellette tiszta, kicsi ház van,
boldog tűnődés menedéke:
a kaptár zsong csak nyári lázban,
a lugasok közt ősi béke.*

*a szőlő őrzi még a Rendet,
nem fojtják mérges gyári párák,
indái kék fürtöt teremnek,*

*hegyi szellőket hoz a Nyárád,
s borókaillattal betetten
Istenhez emelem a lelkem.*

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2025-ben, augusztus végén

„Az idő küllő-hegyén dallá ötvöződik a fény”

Erdélyi arcok

Kenyerünk: a föld és az ember közös csodája

Augusztus 20-a a magyarság egyik legősibb, legmélyebb gyökerű ünnepe, amikor egyszerre hajtunk fejet a múlt értékei, a jelen ajándékai és a jövő reménye előtt. Ugyanakkor az új kenyér ünnepe nem csupán a betakarítás végének és a mindennapok biztos táplálékának szimbóluma, hanem a megmaradás, a közösség és a hálaadás pillanata is.

Nagy-Bodó Tibor

A búza aratása és a kenyér sütése a földműves ember számára évezredek óta nemcsak mindennapi munka volt, hanem szent cselekedet is.

A magból élet fakad, a kéz munkája által termés születik, s abból kenyér – amely nem pusztán étel, hanem az emberi közösségek alapja.

Az ünnepi asztalra tett első cipó mindig többet jelentett, mint pusztán táplálék: benne ott volt a föld termékenysége, az égi áldás és az a közös bizalom, hogy lesz miből élni a következő esztendőben is.

Az új kenyér ünnepe ma is a hálaadás és a közösségvállalás jelképe. Hála a termőföldnek és azoknak a kezeknek, amelyek vetettek, arattak, öröltek és dagasztottak; hála a közösségnek, amely együtt tud ünnepelni, és amelynek tagjai egymásra bízák mindennapjaikat. A kenyér a legősibb jelképek egyike: egyszerre fejezi ki a család melegét, az asztalközösséget és azt az örök igazságot, hogy amit együtt osztunk meg, az válik teljessé.

Az új kenyér ünnepe tehát nemcsak a múlt tisztelete, hanem élő üzenet a jelennek: emlékeztet arra, hogy minden falat mögött ott van a természet ajándéka és az emberi szorgalom, s hogy a közös hálaadásban mindig új erőt találhatunk.

Az élet kenyérének ünnepéről, vagyis az új kenyér napjáról Ötvös József nyugalmazott református lelkipásztor-esperessel, az Erdélyi Református Egyházkerület volt generális direktorával beszélgettünk.

– Tiszteletes úr, hol és miért ünnepeljük az új kenyér ünnepét?

– Egyik feljegyzés szerint Darányi Ignác ötlete volt e nyárvégi vallásos és nemzeti összefogó ünnep megtartása.

Szerintem hinni lehet az említett feljegyzésnek, hiszen Darányi Ignác 1895-1903 között földművelésügyi miniszter volt, aki szerette, megbecsülte a föld művelőit, majd a Dunamelléki Református Egyházkerület főgondnoka, világi vezetője lett, s e két hivatásában olyan szépen megfért egymás mellett a hit és kenyér, a hálaadás és föld megbecsülése.

Mivel az új búzából legelőbb augusztus végén lehetett kenyeret sütni, ezért lett – és maradt – mai napig az erdélyi református

egyház gyakorlatában augusztus utolsó vasárnapján az új kenyér ünneplése. Később sok helyen összekapcsolták az augusztus 20-i Szent István-megemlékezéssel, de a kettőnek igazán nincs köze egymáshoz. Mifelénk gyermekkoromban „újbúza zsenge” névvel illették.

– Milyen szerepet játszott a betakarítás és az aratás a régi paraszti társadalomban?

– Huszonéves, városi környezetben tanuló ifjú koromban kérdezte meg földműves édesapám: melyik évszakot szeretem a legjobban?

Válaszom azonnal érkezett: az őszt.

Valami boldog nyugalom jelent meg édesapám arcán, és alázatos, de büszke földműves tartással állapította meg: tisztességes ember maradtál városban is, mert a falusi ember számára az őszt az elégtétel, amikor a betakarítás igazolja és megfizeti egész évi verejtekezését és szorgalmát.

A régi paraszti társadalomban a föld művelésének csúcsa az aratás volt, mert a kenyér áldást, biztonságot és örömet hozott a falusi ember életében.

– Milyen hagyományok, népszokások kapcsolódnak a kenyérhez a magyar falvakban?

– Hiteles és igazán eligazító választ e kérdésre néprajzosaink adhatnak, én legfeljebb gyermekkori emlékeimről mesélhetek.

Úgy emlékszem, a sarlóval – másfelé kasszával – végzett aratás „győzelme” az volt, amikor a fiatal lányok által font búzakoszorút felakasztották a templomban az úrasztala fölé.

Gyermekkoromban olyan sokszor megbámultam azt a művészi kivitelezést, ahogy megfonták azt a búzakoszorút. Manapság egyre inkább ritkulnak erdélyi református templomaink, ahol még ott díszleg a hálaadás búzakoszorúja.

– Hogyan alakult át az ünnep jelentése a történelem különböző korszakaiban?

– Idővel minden átalakul, változik, így az új kenyér ünnepe is. Egyházi ünnepeink sorában ott van piros betűsként, és jó is ez, mert a pün-

– Úgy gondolom, a kenyér megszentelésének legközvetlenebb és legszebb átélése a (rég) családokban történt.

Református vallású családban, amikor megszenték az otthon sült hazi kenyeret, a családanya rátette két dolgos kezét a kenyérre, és hálát adott Istennek az ételért, az életért, s csak azután vágta fel.

Római katolikus vidéken még ma is számtalan otthonban látható, amint a háziasszony késsel keresztet rajzol a kenyérre, imát mormol magában, s majd ezek után megszege.

Egyházaink ehhez a naponkénti őszinte, tiszta hálaadáshoz évente egyszer ünnepélyesen erősítenek közösségi szertartásban.

Kedves olvasók, a fenti válaszoknak köszönhetően vélhetően sikerült rávilágítanunk arra, hogy az új kenyér ünnepe nem csupán a betakarítás vége, hanem egy egész év munkájának a megkoronázása. Amikor az asztalra kerül az első cipó, benne van a föld szava, a napsütés aranya, az esők áldása és az emberi kitartás csendes ereje.

Ez a kenyér összeköti a múltat a jellel: őseink verejtékét a mai ember hálájával, a régi idők tiszteletét a jövő reményével.

Az ünnep pillanataiban újra és újra rátalálunk arra, amit oly gyakran feledünk: hogy a legnagyobb ajándékok mindig egyszerűek.

A kenyér nem hivatkozik, nem díszes, nem látványos, mégis a legfontosabb kincsünk, amely nélkül nincs élet, nincs családi asztal, nincs közösség.

Amikor megszegejük, szívünkben újra feléled a felismerés: az élet teljessége abban rejlik, hogy megoszthatjuk egymással, amink van.

Ez az ünnep arra is tanít, hogy hálát adjunk – nemcsak a kenyérért, hanem egymásért is.

Hálát a közösségért, amely megtart, az otthonért, amelyben megpihenhetünk, a földért, amely táplál és a mindennapok apró csodáiért.

A kenyér ünnepe a csendes bizalomé, hogy a természet körforgása újra és újra életet fakaszt, s hogy bármilyen nehézséget is hoz a jövő, a remény soha nem fogy el, amíg meg tudjuk osztani egymással a kenyeret.

Ezért az új kenyér ünnepe nem pusztán hagyomány, hanem élő üzenet: őrizni és továbbadni mindazt, ami megtartott bennünket évszázadokon át.

S amikor megszegejük az első cipót, tegyük szívünkbe a hála imáját, és adjuk tovább a szeretet üzenetét – mert a kenyér, amely összeköt, az élet legigazabb szimbóluma marad mindörökké.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi 1167.

Japán népköltést idézünk a fősorokban.

1

2

TESTEDZÉS

HARCKOCSI

ARRA A HELYRE

TE ÉS ÉN

HÁROM (OROSZ)

BECÉZETT ANTAL

KICSÍ

KÉTJEGYŰ SZÁM

SEBHELY

KOCSMA

CSAHOLO

SPANYOL AUTÓJEL

AMELY IDŐTŐL KEZDVE

MÉDI ÉS HÉDI

TESTVÉRE

AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

CSERMELY

ASZTÁCIUM

VEGYJELE

VÉDELMEZ

A NÁTRIUM

VEGYJELE

KERGET

LÁNGOL

VALAMINÉL LENTEBB

AZ ÖRÖK VÁROS

MAGAD

TAROL

CSILLAG-KÉP

A LEGJOBB FOLYADÉK

KESERŰ VE-GYÜLETEK

ROMÁN EMBER

FINN-SVÉD SZIGET

TASZÍT

ÖTÓRAI ITAL

SZLÁV IGEN

GÖRÖG ÜDÜLŐHELY

ÜRES TÉR!

ÖZÖNLŐ

NŐI NÉV (AUG. 26.)

FOSZTÓ-KÉPZŐ

SZIGET (HORVÁT)

KÖNYÖK (ROMÁN)

...ESIK (ELŐRE BUKIK)

TYÚKFEJ!

RÓMAI 500 GARAT

DÁTUMRAG

MOST KÉSZÜLT

PÁRTI DAL

ELŐTT (LATIN)

TELHETET-LEN

RÁNEHEZEDIK

GLÉDA

CSENDES FOLYÓ!

RADIÁN (RÖV.)

FÖLDET FORGATÓ

ÉVEINK SZÁMA

ALUMÍNIUM

VEGYJELE

VIETNAM FŐVÁROSA

KILO (RÖV.)

VÁRPALOTA RÉSZÉ

U

L. N. J.

A HORATIUS MONDTA

című pályázat nyertesei:

Szabó Anna-Mária,

Marosvásárhely, I. L. Caragiale u.

Szabó Zoltán,

Marosvásárhely, C. D. Gherea u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

AZ IGAZSÁG LÁTSZATA MEGTÉVESZT BENNÜNKET.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések

az augusztus 22-i számból:

Ikrek:

Az igazi

Skandi:

A tapasztalás érleli meg a bizonyosságot.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,

Győzelem tér

18. szám,

www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY

SENECA TANÁCSA

1 2 3 4 R 5 6 B 7 N

8 9 10

11 12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25 26 27

28 29 30 31 32

T 33 34 35 36 37 Á

38 39 40 41 42 43 44

45 46 47 48

49 50 51 52 53

T Y T 54

VÍZSZINTES:

1. Lucius Annaeus Seneca (i. e. I. sz. római író, politikus) tanácsát idézzük. 8. Nap-szak. 9. A tetejére. 10. Költői sóhaj. 11. ... házassága (Mozart operája). 16. Halogén elem. 18. A jód és a rádium vegyjele. 19. Földben lakó állat jelzője. 20. A bárium vegyjele. 21. Szoba bérletje. 23. Huszárparancs. 24. A vas vegyjele. 25. Ver. 26. Ónnal kezel. 28. Spanyol és holland autójel. 29. Természetes. 31. Mint bent! 32. Bent bánt! 33. Határtalan verem! 35. Errefele! 36. Magyar dal. 38. Te és én. 40. Amely ideig. 42. Attila népe. 43. Néma pokol! 45. Ismeretlen ember. 47. A Nílus német neve. 48. Vértanúk városa. 49. Norvég, spanyol és olasz autójel. 50. Orosz repülőgép volt. 52. Hógörgeteg. 54. Riga lakója.

FÜGGŐLEGES:

1. Előtag: föld. 2. ... királya (musical). 3. Kisebb rovarféle (pókféle). 4. Káposztaféle. 5. Abba az irányba. 6. Falusi öregember. 7. AAR. 11. Az idézet befejezése! 12. Ceruza (rég.). 13. Vadgalamb. 14. Török tiszt volt. 15. Zokog. 17. A Maros testvére. 18. Töltött atom. 20. Rosszul van. 22. Középkori főúr (István). 24. Magas növény. 25. Anyagtalan tér. 27. Csecsemősírás. 29. Világ bajnok vívó (Zoltán). 30. Parancsoló. 31. Román férfinév. 34. Szótoldalék. 36. Egy-... (1:0, focieredmény). 37. Kis darabokra vág. 39. Eszme. 41. Elszalad. 42. Magyar és olasz autójel. 44. Német filozófus (Immanuel). 46. Egy (német). 47. Román férfinév. 48. Ólatin üdvözet. 51. Televízió (röv.). 53. Alumínium vegyjele.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket szeptember 11-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Írók

1 2 3 U 4 5 E

6 7

8 9 A

10 11

12 13 14 15 16

17 18 19

20

VÍZSZINTES:

1. Órómai író, I. század (Lucius Junius Moderatus). 6. Időmérő. 7. Nem mozog. 8. Lemezszerű. 10. Jegyzetel. 12. Üres tér. 14. Az örök város. 17. Az idő párja. 19. Zenével kísérhető ének. 20. Erkölcstan.

FÜGGŐLEGES:

1. Francia író. 2. Időmérő. 3. Levél (nép.). 4. Nem ez, hanem ... 5. A távolba. 9. Szaglós szervünk. 11. Vallásos cselekedet. 13. Mező. 15. Magasztos hangú költemény. 16. Arab férfinév. 18. Zokog.

VÍZSZINTES:

1. Keletfrank történetíró (Adamus, latin, XI. század). 6. Idegen levegő. 7. Római 502. 8. Nagyon régi. 10. Szintén. 12. Lamartine verse. 14. Meg nem enged. 16. Kicsinyítő képző. 18. Angol dinasztia volt. 20. Mocsári növény. 21. Napszak.

FÜGGŐLEGES:

1. Férfi énekhang. 2. Zokog. 3. Izomban van. 4. Női név (szept. 16.). 5. Mutató szó. 9. Szorító eszköz. 11. Olasz igen. 13. Jól vág az esze. 15. Limited (röv.). 17. Idegen művészet. 19. Azonban, ellenben.

1 2 3 M 4 5 S

6 7

8 9 S

10 11 12 13

14 15 16 17

18 19

20 21

Kelendő a nyárádmenti görögdinnye

(Folytatás az 1. oldalról)
biztosításával és az értékesítéssel, így folyamatosan kapcsolatban maradt az egykori fogyasztói körrel, jótállást vállalva azért, hogy a háza előtt árusított termékek megbízható kertészetekből származnak. Időközben úgy alakult, hogy 2022-ben kollégáival megtervezték és megvalósították a Gyümölcsfészek nevű projektjuket, és Nyárádszereda mellett ismét kertészkedni kezdtek.

Hasznos tudnivalók

A görögdinnyét nyolc éve kezdte el termesztani kisebb-nagyobb sikerrel a szomszédos Demeterfalván. 2022-ben újult erővel látott neki – a Gyümölcsfészekben többek között ezt is termeszt –, az első évben fél, ma egy hektáron, és minden évben próbálkozik újabb fajtákkal is, hogy megtalálja azokat, amelyek leginkább megfelelnek az itteni mikroklímának és talajviszonyoknak. Az idei újdonsága a magaszegény görögdinnye, ami sikeresnek bizonyult, bár termesztése nehezebb, és a palánta előállítási költsége is magasabb. Jelenleg tőkalanyra oltott dinnyét termeszt, mert a meleget kedvelő hagyományos dinnye a tavaszi kiültetést követő hidegebb napokban elveszítheti a gyökerét, míg a tőkalanyú ellenállóbb a hidegre is, a betegségekre is, és a kártevőkkel szemben is hatékonyabbnak bizonyult. Az is előnye, hogy gyökérzete jóval nagyobb felületről vagy mélységből tudja felvenni a talajból a nedvességet és a tápelemeket, így akár három négyzetmétert is biztosítanak számára. Bakhátas, főlíatakarásos termesztés folyik csepegtetőrendszerrel, mert a dinnye hatalmas vízigényű növény – ava-

tott be a termesztésbe a gazda. Gépeket is vásároltak, hogy megkönnyítsék a termelést, de a gyomtalanítás nem vegyszerrel, hanem kézi műveléssel történik, ami nagyon pénz- és időigényes folyamat, de fontos számukra, hogy a fogyasztó tudja: vegyszermentes terméket vásárol tőlük. Az sem baj, ha ilyenkor gazban van a növény, mert ez megvédi a hőségtől, a kiszáradástól, napégtéstől, ami a termés esztétikáján és minőségén is rontana.

Érdemes kimenni Nyárádszeredáig

Miért kezdett éppen dinnyét termesztetni a Nyárádmentén? – tettük fel a kérdést Kacsó Istvánnak. Amikor 2012-ben elkezdett számócat, epret termesztetni, mindenki megmosolyogta, hiszen ez az ország nyugati felében volt honos, ahol a mediterrán éghajlat hatására melegebb volt, hamarabb kezdődött az érés. De az eltelt 10-15 évben már Erdélyben is nagyon megváltozott az éghajlat, itt is érezni lehet a mediterrán hatásokat, és bebizonyosodott, hogy az itteni mikroklíma is megfelel a görögdinnye termesztésének. Ha első évben nem is volt a legmegfelelőbb a termés ízvilága, mégis tudtak friss gyümölcsöt asztalra tenni, s közben rájöttek, hogy a termesztési technológiában hol, mit kell javítani, így az utóbbi években egyre jobb minőséget kínálnak.

Ami az árpolitikát illeti, azt több tényező befolyásolja. Leghamarabb a nagyáruházakban jelenik meg az importdinnye alacsony áron és nem a legjobb minőségben, aztán megjelenik az ország déli részén termesztett dinnye, míg a legvégén megjelenik a nyárádmenti dinnye. A nyár közepén a piacon leesnek az

árak, a viszonteladók akár 1,7 lejért is megvásárolhatják a nagykereskedőtől az árut, de magas áron (6-7 lejben) adják el, miközben a nyárádmenti termesztők ki tudják számolni előállítási költségeiket, és csak minimális többlettel kínálják eladásra a gyümölcsöt. „Inkább sűrű krajcár, mint ritka garas” – mondja a termelő. Nyár végén a déli dinnye szinte teljesen eltűnik a piacról, de a nyárádmentiek akkor sem emelik az árakat, ami egy biztonságérzetet ad a fogyasztónak. Idén sok marosvásárhelyi jelent meg náluk vásárolni, az utazási költségek ellenére is megéri eljönni Nyárádszeredáig, mert megismerik a termelőt, akár a termesztési technológiát is.

Az otthoni értékesítés mellett a nyárádmenti dinnyét már több üzletben is árusítják a vidéken, Cserefalvától Nyárádremetéig. Remélik, hogy a dinnyéjük is bekerül a Nyárádmenti Termék márkánév ernyője alá, így az értékesítési lehetőségek is bővülnek, és abban is bíznak, hogy jövő évtől megjelenhetnek a marosvásárhelyi őstermelői piacokon is. Akár viszonteladókkal is készek majd tárgyalni, ha azok garantálják, hogy alacsony áron adják tovább a termést. Persze így a termőterületet is növelni kell, de ha ezt az idényt pozitív mérleggel zárják, a különbözetet hajlandók a fejlesztésre fordítani.

Jó idényük van

Idén csak augusztus 7-én kezdtek árusítani a Gyümölcsfészekből származó dinnyét, nem siettek a begyűjtéssel, hogy teljesen érett dinynyét tudjanak kínálni, mert az első vásárlói tapasztalatok – akár pozitívok, akár negatívak – meghatározzák a teljes idény értékesítését.

Jó az idei termés, akár szeptember közepéig is kinyúlik az értékesítése

Fotó: Kacsó István

Mindeddig számos pozitív visszajelzést kaptak, de a negatívát is elfogadják – úgy látják, az emberek érdeklődését felkeltette a nyárádmenti dinnye, ami hosszú távon kedvező számukra. Jelenleg az idény felénél tartanak a nyárádmentiek; az előrejelzések szerint hosszú nyarunk lesz, ezért szeptember közepéig kinyúlik az értékesítési időszak. A fogyasztást nagyban befolyásolja az időjárás, hiszen a nagy melegben a jól lehűtött dinnye kitűnő vízpótló, üdítő hatású gyümölcs. Az idény elején voltak fenntartásai az értékesítést tekintve, de sok fogyasztó jelezte, hogy amíg lesz dinnyéje, ők kitaró vásárlók

maradnak – mondta el a gazda, aki a hagyományos görögdinnyét 3,5 lejért, a magaszegényt 4 lejért kínálja a lakás előtt, és a sárgadinnye különkénti ára is 4 lejre csökkent amiatt, hogy augusztusban nagy mennyiségű gyümölcs érett be.

Az is kiderült: jelenleg a Nyárádmentén négy dinnyetermesztő gazda van, de Kacsó István sosem tartja őket versenytársnak: mindenkinek kialakult már a vásárlói köre, és néha meg szokták osztani tapasztalataikat, hiányosságaikat is – ha mindenki egy kis többletet tesz bele a termelésbe, az hosszú távon mindannyiuknak a hasznára válik – véli.

A sütéstől a kertészkedésen át a kézilabdáig Mit adnak a hobbik?

„Ebben a mai világban nagy szükség van a hobbira – ha nem is többre, legalább egyre” – fogalmazott Jolán, aki fiatalkorá óta több hobbit is űz, a sütéstől kezdve a motorozáson át a sportig.

Sófalvi Szidónia

És valóban: legyen szó egy aprólékosan elkészített, szépen díszített tortáról, egy izgalommal teli kézilabdameccsről vagy egy méhecskékkel teli, gondozott, illatos virágoskertről – a kézzel végzett munka néha olyan, mint egy stop-tábla a rohanó hétköznapokban. Egy pillanat, ahol megállhatunk, megpihenhetünk, és örömmel teli perceket élhetünk át.

Három különböző ember három különböző hobbiról mesél. Elsőre talán semmi közös nincs bennük, de ha közelebbről megnézzük, a szív és a lelkesedés, ami bennük rejlik, mégis hasonlóná teszi őket.

Édes finomságok világa

Jolán egy 22 éves fiatal lány, akinek saját manikűrös és pedikűrös kisvállalkozása van, és kellemes, édes illatok keringenek a konyhájában is – az egyik szenvedélyének köszönhetően. Inycsiklandó süteményeket, tortákat és pogácsákat készít sok szeretettel és odaadással, már 15 éves kora óta.

„Édesapámnak készítettem egy tortát a születésnapjára. Miután a család megkóstolta, csak pozitív visszajelzéseket kaptam: hogy milyen szép, milyen finom. Szerintem ez hozta meg az alkotási vágyat” – mesélte. Egy pár kedves, bátorító szó hatására vált a sütés szenvedéllyé. Számára a hobbi mindig is a

mindennapjai része volt. Elmondta, hogy egy régi szeretett elfoglaltsága volt a néptánc is, amit személyes okok miatt abbahagyott. Mint mondta: „Megnyugvást, egy energiatöltetet ad számomra.” A sütés volt az a kikapcsolódás, ami az érettségi időszakban is segítette.

Elmondása szerint lobbánékony természetű, ezért a sütés már a személyiségének része lett – segít neki ellazulni, miközben a pogácsákon dolgozik. Emellett a kapcsolataiban is segítenek a hobbijai: például a sportolásnak köszönhetően új emberekkel ismerkedett meg.

„Ha valamit szenvedéllyel csinálsz, arra mindig lesz időd” – fogalmazta meg, hozzátéve, hogy a sütés annyira kinőtte magát, hogy már rendelésre is készít süteményeket. „Simán el tudnám képzelni, és hozzá tudnék szokni, hogy egy saját cukrászlaborban sürogjék-forogjak.”

Úgy érzi, a hobbi elengedhetetlen része kellene legyen az életünknek, mert segít kipihenni a fáradalmakat. Ezért azt tanácsolja azoknak, akiknek még nincs hobbijuk: „Próbáljanak ki mindent, ami csak egy kicsit is vonzza őket. Ha még nem motorozott, menjen el, próbálja ki. Ott minden gond megszűnik, mert az úton kívül másra úgysem tudsz gondolni.” Hozzátette, hogy rengeteg sport és kreatív tevékenység van, amit érdemes felfedezni.

Adrenalin és harci szellem

„Nem keresek aktívan hobbikat, csak próbálom élvezni az életet” –

mondta Loránd, 23 éves szoftverfejlesztő, aki gyerekkora óta kézilabdázik. Nincs olyan hobbi, amit abbahagyott volna – csupán van, amit ritkábban űz.

Számára a kézilabda nemcsak adrenalinlöket, hanem segít az egészséges életmódban is, és jó érzéssel tölti el, hogy része lehet annak a csapatnak, akikkel játszani szokott. Volt olyan időszak is, amikor rosszabb lelkiállapotban volt, és egy-egy játék után sokkal jobban érezte magát.

Nemcsak élményeket és pillanatokat köszönhet a sportnak, hanem emberi kapcsolatokat is – szinte mindenkit, akivel szorosabb kapcsolatban van, a kézilabdán keresztül ismert meg. Úgy érzi, ez a sport jól tükrözi a személyiségét: „Durva játék, harcolni kell – és ez a harci szellem, úgy érzem, része a személyiségemnek.”

Minden kedden csatlakozik a játékhöz, ha az életében megvan az egyensúly munka és magánélet között. Régebben még az is megfordult a fejében, hogy kézilabdázó legyen, viszont egy másik szeretett elfoglaltság, a programozás mára első helyre került az életében.

Szerinte a fiataloknak nagyon is szükségük van valódi hobbikra. „Úgy látom, egyre nagyobb erőt vesz rajtunk, fiatalokon, a céltalanság.” Szomorúnak tartja, hogy sokan az alvást vagy a közösségi médiával töltött időt tekintik hobbinak.

A következőt tanácsolta azoknak, akik keresik a saját hobbijukat: „A hobbinak helyet kell csinálni az életben. Kell hagyni magad unatkozni – az unalom fontos része annak, hogy az ember megtalálja, mihez vonzódik. El kell kerülni az olyan elfoglaltságokat, amik ideiglenesen elűtik

az időt, de hosszú távon nem építenek benned semmit.”

Horgolt és élő virágok találkozása

„A virágok horgolása először időtöltésnek indult, ám azóta egyik legkedvesebb tevékenységem lett” – mondta Margit, 52 éves dolgozó családanya.

A horgolt virágok készítése mellett szereti, ha élő virágoskertje is színes és egészséges. Számára a hobbijai szorosan összefonódnak a mindennapokkal. Egy hosszú nap után – ha ideje engedi – szívesen locsolja a kertjét, vagy készít néhány szál virágot horgolással.

Elmondta, hogy korábban a kötés volt az egyik kedvenc elfoglaltsága, de időhiány miatt abbahagyta. A COVID-járvány idején kezdett el horgolni, ami visszahozta azt az örömet és kikapcsolódást, amit régen a kötés adott. „Gyerekkoromtól érdekel mindenféle kézműves tevékenység – kötés, papírvirágok készítése, majd a horgolás.”

Ezekre a tevékenységekre főleg ősztől jut több ideje. Mint mondta: „Nyáron több a munka a kertben és a virágok között. Őszől, amikor hamarabb sötétedik, több időm marad a horgolásra.” Ezek a foglalatosságok jelentik számára a feltöltődést és kikapcsolódást.

Hozzátette, hogy szívesen végezné ezt hivatásszerűen is, ha megélhetést biztosítana. Emellett jó érzés számára látni a végeredményt – a kézzelfogható produktumot, ami a saját munkája. Végül azt tanácsolta azoknak, akiknek még nincs hobbijuk: „Amennyire lehet, próbáljanak ki minél több dolgot. Kell legyen valami, ami feltölt a szürkebb hétköznapokban.”.

Fotó: Nagy Jolán

Győzött a Qarabag ellen, de kiesett a Ferencváros

A Ferencváros 3-2-re győzött idegenben az azeri Qarabag FK ellen a labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező utolsó fordulójának szerdai visszavágóján, de 5-4-es összesítéssel kiesett, és az Európa-liga főtábláján folytatja szereplését.

Robbie Keane vezetőedző három helyen változtattott a múlt heti kezdőcsapatához képest, Stefan Gartenmann, Szalai Gábor és Tóth Alex helyett Ibrahim Cissé, Naby Keita és Jonathan Levi kapott lehetőséget, ráadásul a Ferencváros a megszokott három helyett ezúttal négy védővel állt fel. Pályára lépett viszont a középpályás Ötvös Bence, aki az első mérkőzés első félidejében bokasérülés miatt kért cserét, a kiesése után pedig csapata három gólt kapott.

A Qarabag viszont ugyanazzal a tizeneggyel kezdett, mint a Groupama Arénában, de a mérkőzés elején nyoma sem volt a korábban látott gyors támadásainak.

Sőt, a zöld-fehérek kezdtek jobban, és idei hatodik BL-selejtezős mérkőzésükön negyedszer is vezetést szereztek: a 14. percben Keita jobbra kitette a labdát Varga Barnabásnak, a támadó laposan középre rúgta, érkezett Joseph, és három méterről jobbal a léc alá emelt. (0-1)

Az előny megszerzését követően is támadásban maradt a magyar bajnok, Varga Barnabás és Gabi Kanikovszki is gólt szerezhetett volna, de a támadó közletről a bal kapufa mellé lőtt, az izraeli középpályás próbálkozását pedig a hazaiak lengyel kapusa védte. A két lehetőség mellett az FTC letámadott, rendre az ellenfél térfelén tartotta a labdát, és magabiztosan futballozott.

A játékrész közepén aztán a Qarabag először jutott

el a Ferencváros kapujáig, egyenlített is, a zöld-fehérek pedig elbizonytalanodtak: Akhundzade felfutott a bal szélen, kibillentette egyensúlyából Ötvöst, majd középre passzolt, az egyedül érkező Leandro Andrade átvette a labdát, majd 10 méterről ballal a bal alsó sarokba gurított (1-1).

Az azeri bajnok egyre több gyors ellentámadást vezetett, és közvetlenül a szünet előtt átvette a vezetést: Leandro Andrade a jobb oldalon mellett kibújt O’Dowda és Ötvös között, végigsprintelt a Ferencváros térfelén, majd középre adott, Zoubir pedig 12 méterről a kapu közepébe lőtt (2-1).

Fordulás után a harminchatszoros magyar bajnok hasonlóan kezdett, mint az első félidőben, Varga Barnabás – tizenegyesből – idei hatodik Bajnokok Ligája-selejtezőjén a hatodik gólját szerezte: Joseph éppen elrúgta a labdát a tizenhatoson belül, amikor Medina eltalálta a csatárt, a megítélt büntetőt Varga Barnabás végezte el, és jobbal a bal alsó sarokba lőtt. (2-2)

A Ferencváros az egyenlítés után is próbált a hazaiak kapujának közelében maradni. Az azeriek azonban látványosan lassították a játékot, még inkább visszahúzódtak, miközben a csereként pályára lépő Cadu, Gruber Zsombor és Tóth Alex próbált új lendületet vinni a vendégek támadásaiba.

Utóbbi játékos éjszakai rosszsulléte miatt maradt ki a kezdőcsapatból, mindez azonban nem látszódott a 82. percben, amikor hatalmas gólt szerzett: a bal ol-

dalvonal mellől végzett el egy szabadrúgást, a tizenhatos sarkához közel, és jobbal a kapu bal oldalába csavarta a labdát (2-3).

A magyar bajnok ezek után már a hosszabbításért harcolt, Varga Barnabás révén közel is került ehhez, de a csatár közeli fejesénél a hazaiak kapusa kiütötte a bal alsó sarokba tartó labdát.

Az eredmény a végéig nem változott, így a Ferencváros számára az Európa-liga főtábláján folytatódik az idény. Az alapszakasz sorsolása ma 14 órakor kezdődik Monte-Carlóban.

Jegyzőkönyv

Bajnokok Ligája, selejtező, 4. forduló, visszavágó: Qarabag (azeri) – Ferencvárosi TC 2-3 (2-1). Baku, vezette: Clément Turpin (francia).
Qarabag: Kochalski – M. Silva, Mustafazade, Medina, Dzsafargulijev (84. Bajramov) – Pedro Bicalho, Jankovic – Leandro Andrade (69. Addai), Kady (90+5. Kasczuk), Zoubir (84. Kouakou) – Akhundzade (90+4. Gurbanli).
Ferencváros: Dibusz – Makreckis, Cissé, Raemaekers, O’Dowda (69. Nagy B.) – Ötvös (46. Pesic), Keita (73. Tóth A.) – Joseph (73. Gruber), Kanikovszki, Levi (46. Cadu) – Varga B.
Gólszerzők: Leandro Andrade (25.), Zoubir (45.), illetve Joseph (14.), Varga B. (55.), Tóth A. (82.).
Sárga lap: Pedro Bicalho (37.), Medina (53.), M. Silva (81.), illetve Kanikovszki (42.), Keita (56.), Cissé (90.)

Magyar és román futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Augusztus 29., péntek:
* 20.30 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Aradi UTA (Szerliga, 8. forduló)
* 21.00 óra: Paks FC – Kolorcity Kazincbarcika SC (NB I, 6. forduló)
Augusztus 30., szombat:
* 15.45 óra: Zalaegerszegi TE FC – Kisvárda Master Good (NB I, 6. forduló)
* 18.00 óra: Diósgyőri VTK – Puskás Akadémia FC (NB I, 6. forduló)
* 18.45 óra: Unirea 04 Slobozia – Kolozsvári FC (Szerliga, 8. forduló)
* 20.30 óra: Újpest FC – MTK Budapest (NB I, 6. forduló)
* 21.30 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Nagyszebeni Hermannstadt (Szerliga, 8. forduló)

A szerligás mérkőzéseket a DigiSport és a Prima Sport, az NB I-es találkozókat az M4 Sport vagy az M4 Sport+ televízió közvetíti.

Augusztus 31., vasárnap:
* 16.00 óra: Campionii FC Argeş Piteşti – Bukaresti Metaloglobus (Szerliga, 8. forduló)
* 18.30 óra: Botosáni FC – CSU Craiova (Szerliga, 8. forduló)
* 18.30 óra: ETO FC Győr – Nyíregyháza Spartacus FC (NB I, 6. forduló)
* 21.00 óra: Debreceni VSC – Ferencvárosi TC (NB I, 6. forduló)
* 21.30 óra: Kolozsvári CFR 1907 – Bukaresti FCSB (Szerliga, 8. forduló)
Szeptember 1., hétfő:
* 18.00 óra: FK Csíkszereda – Galaci Suporter Club Otetul (Szerliga, 8. forduló)
* 21.00 óra: Komstancai FCV Farul – Petrolul 52 Ploieşi (Szerliga, 8. forduló)

Lövöldözés egy amerikai iskolában

A huszonéves Robin Westmant azonosították a minneapolis-i halálos iskolai lövöldözés tetteseként

Az amerikai hatóságok a 23 éves Robin Westmant azonosították a minneapolis-i katolikus iskola templomában elkövetett halálos lövöldözés tetteseként szerdán.

Az erőszakos cselekmény indítékát egyelőre nem közölték. Kash Patel, a Szövetségi Nyomozó Iroda igazgatója elmondta, hogy a Robert Westmanként anyakönyvezett Robin Westman korábban hivatalosan kérte a névváltoztatást. A változtatás okára nem tért ki, de egyes források szerint a háttérben nemi identitásváltás állt, amit hivatalos dokumentum igazol.

Brian O’Hara, Minneapolis rendőrfőnöke a helyi idő szerint délután tartott sajtótájékoztatót azt mondta, hogy a nyomozás során egyelőre nem találtak megerősíthető kapcsolatot az elkövető, illetve családjá és a célpont között. Azt ugyanakkor megerősítette, hogy Westman a legismertebb videó-megosztó oldalon akart üzenetet közzétenni, annak nyilvánosságra kerülését előre időzítette; a hatóságok azonban még ez előtt megtalálták, és nem tették elérhetővé.

A történekről már megállapítható, hogy Westman a katolikus oktatási intézmény, az Annunciation Catholic School templomának ablakán keresztül nyitott tüzet a tanév első reggeli szentmiséjére összegyűlt diákokra.

A rendőrfőnök korábban azt közölte, hogy a fekete ruhát viselő tettes több tucat lövést adott le, mielőtt a fegyvert az épület közelében maga ellen fordította, és öngyilkosságot követett el. Három lőfegyver

volt, különböző fajtájú puskák, valamint egy kézifegyver; ezeket – a nyomozás első megállapítása szerint – nem sokkal korábban szerezte be.

Az erőszakos cselekményben egy 8 és egy 10 éves gyermek vesztette életét, 17-en megsebesültek, köztük 14 diák, 6-14 évesek. Négyen szorultak műtéti beavatkozásra, többen válságos állapotban vannak. A legfrissebb információk szerint a sebesültek mindegyikének jó esélye van arra, hogy felépüljön.

Donald Trump elrendelte a nemzeti zászlók félárbócra eresztését az iskolai lövöldözés áldozatainak tiszteletére – az amerikai elnök határozata a Fehér Ház szerdai közleményében olvasható.

A rendelet alapján a Fehér Házon és minden középületen, katonai létesítményen, hadihajókon, valamint az Egyesült Államok minden külképviseletén és külföldön szolgáló amerikai katonai egységek létesítményeinél is félárbócra engedik az amerikai zászlót augusztus 31-e éjfélig.

A Demokrata Párt azt közölte, hogy törlik a politikai szervezet Minneapolisban rendezett nyári kongresszusának szerdai programját az erőszakos cselekmény miatt, ami a politikai esemény helyszínének közvetlen közelében történt.

Résztvételüket fejezték ki az amerikai politikai élet vezetői, így a Kongresszus republikánus és demokrata irányítói. Szintén együttérzését fejezte ki az amerikai katolikus püspöki konferencia, valamint a római katolikus egyház feje, XIV. Leó pápa is. (MTI)

Olasz idegenforgalom

Olaszország idegenforgalma kiválóan szerepelt a turizmusért felelős miniszter, Daniela Santanche szerint, miközben a tengerparti strandok üzemeltetői tavalyhoz képest tízszeresére visszaesést jelentettek a nyári szezon utolsó napjaiban.

Daniela Santanche úgy vélte, tévednek azok, akik „kígyót, békát kiáltanak”, mivel a turizmus Olaszországban kiválóan teljesít.

Az idegenforgalomért felelős tárca nélküli miniszter hangzott, hogy az áprilisban kezdődött hosszú nyári szezon végleges adatait októberben összegzik, de elég Szicília-ra tekinteni, ahol csak április-májusban több mint negyvenöt százalékkal nőtt a látogatók száma tavalyhoz képest.

Másképpen látja a helyzetet az olasz strandüzemeltetők szakszervezete (SIB) elnöke, Marzia Marzoli, aki a Corriere della Sera napilapnak húsz százalékos júliusi és tíz százalékos augusztusi visszaesésről számolt be, pedig augusztus hagyományosan csúcsidezszaknak számít az olaszországi tengerpartokon.

Mauro Maurelli, a Federbalneari strandszövetség elnöke szerint nincsen válsághelyzet: „az olaszok vakációzási szokásai változtak meg, diverzifikálni kell a kínálatot” – hangzott. „Semmilyen kulturális váltás nem történt, nem igaz, hogy az olaszok nem akarnak többet a tengerre menni, egyszerűen nincsen pénzük rá” – reagált Domenico Pellegrino, az utazási irodákat tömörítő Aidit elnöke.

A nyári felmérések szerint az

olaszok huszonöt százaléka nem engedhette meg magának a nyaralást. A vakációzók ötvennyolc százaléka belföldi helyszínt választott. Az olaszok ötvennégy százaléka három és öt nap közötti nyaralást engedett meg magának.

A tengerpartokon hétközben két napágy és egy napernyő ára 25 és 35 euró között mozgott, hétvégén elérte az ötven eurót, nagy különbségekkel az ország különböző részei között. Voltak strandok, ahol az árak száz százalékkal emelkedtek tavalyhoz képest.

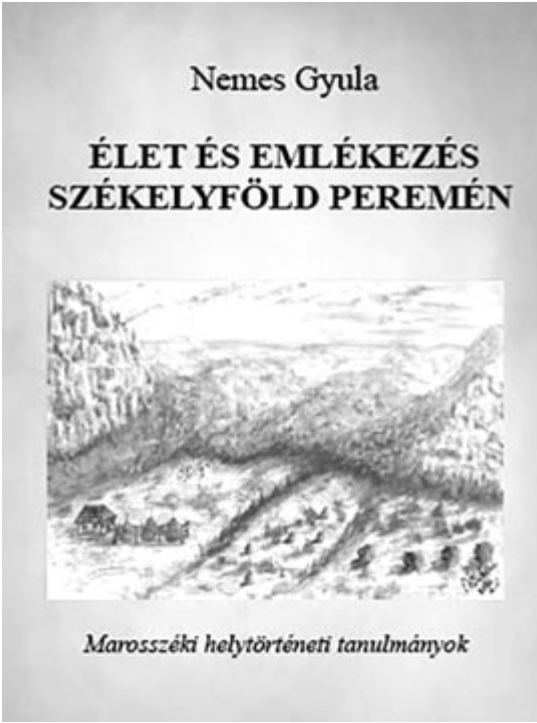
„Egyre többen járnak szabadstrandra, otthonról hoznak enni- és innivalót, és inkább a parttól messzebb parkolnak, mivel az olcsóbb. A külföldiek sem költenek annyit, mint régen” – mondta Giuseppe Ilario a Róma és Nápoly közötti Sperlonga egyik strandjának tulajdonosa.

A nyárt filmfesztivállal záró Velencében idén a belépés április és augusztus között ötvennégy napon volt fizetős.

A városba érkezők közül több mint 723 ezren váltottak napijegyet, ami 5,4 milliárd eurót hozott. Az év eleje óta csak június hónapban érkezett több turista tavalyhoz képest, és a növekedést valószínűleg Jeff Bezos amerikai milliárdos esküvője idézte elő. (MTI)

Könyvbemutató a Teleki Téka udvarán

Augusztus 30-án, szombaton 12 órától a Tékaforgatagon bemutásra kerül Nemes Gyula Élet és emlékezés Székelyföld peremén című, a Garabontzia Kiadó gondozásában megjelent monográfiája. A kötetet Barabás László néprajzkutató méltatja.

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68389-I)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (26263-I)

A TORDAI CÉG alkalmaz **SOFÓRT**. Tel. 0744-644-026. (68786-I)

SÍRKERETEZÉSI munkákat, sírjavítást vállalunk mozaikból, gránitból, 30 év tapasztalattal, garanciával. Az augusztusban kötött szerződésekre **15% kedvezmény.**

**Tel. 0744-616-250,
0744-249-414.**

(26268)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓK: plakettek magyar írókról (Bolyai, Tamási, Benedek Elek), valamint DVD-k: Dankó Pista, Doktor Zsivágó, Tövismadarak, A férfiak mind örültek (Jávor Pállal) stb. – 25 lej/db. Tel. 0727-980-566. (26461-I)

ELADÓ szőlőprés. Tel. 0742-908-382. (26462-I)

ELADÓ 12 hetes kan németjuhász. Tel. 0745-236-869. (26457-I)

ELADÓ szőlőprés. Tel. 0265/311-307, 0746-528-344. (26447-I)

MEZŐMADARASON eladó szántóföld, törökbúzakas, hombár. Bejárónőt keresünk házi munkára. Hívjon a 0265/314-488, 0783-006-941-es telefonszámon. (26468-I)

LAKÁS

ELADÓ Marosvásárhelyen, a Cukorgyár utcában emeletes magánház mellékhelyiségekkel, 4 ár. Tel. 0727-980-566. (26461-I)

KIADÓ garzon. Tel. 0771-030-778. (26416-I)

KIADÓ a Grand Hotel mellett egy garzon igényesnek. Tel. 0742-679-659. (26430-I)

KÜLÖNFÉLÉK

RENDELÉSRE BÚTORT készítenek. Tel. 0748-691-858. (68310-I)

IDŐSGONDOZÁST vállalok. Tel. 0751-504-271. (26455)

KÜLSŐ redőnyöket, szúnyoghálót készítünk. Tel. 0744-121-714. (26450)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, és törmelékszállítást. Tel. 0749-543-104. (24110-I)

SÍRKÖVEKET, kereteket, sírfelelet, kriptát készítek mozaikból, gránitból, letisztítást vállalok. Tel. 0756-392-031. (26398)

KIÜRESÍTÜNK lakásokat, régi házakat, elszállítjuk a fölöslegessé vált tárgyakat 3,5 tonnás autóval. Teljes szolgáltatás. Tel. 0747-816-052. (26427)

LOMTALANÍTUNK, elszállítunk ócskavasat, kábeleket, fölöslegessé vált tárgyakat. Tel. 0770-620-599. (26427)

VÁLLALUNK háztetőmosást, festést, járda-, térkőtakarítást, -festést. Tel. 0774-574-527. (26257-I)

VÁLLALUNK fűnyírást, fakivágást, bokornyírást. Tel. 0770-621-920. (26258-I)

ELSZÁLLÍTUNK bútort, szemetet. Tel. 0749-644-922. (26341-I)

VÁLLALUNK külső-belső festést és szigetelést. Tel. 0749-644-922. (26341)

KÖMŰVESMUNKA, tetőjavítás, cserépforgatás, kerítéskészítés, saját anyagból is. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0754-300-481, 0722-137-529, Attila. (26367-I)

KISGYERMEKES család megbízható takarítónőt keres a Budai negyed környékén. Tel. 0749-521-237. (26475-I)

SZAKEMBER vállal: tetőkészítést, kisebb javításokat saját anyagból is, bádogosmunkát, vakolást, meszelést, kerítéskészítést (vasból is hegesztünk), szigetelést, törmelékelhordást, kertek takarítását. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0734-016-805, 0769-638-152, István. (26432)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javításokat, külső-belső munkálatokat vállalok. Tel. 0751-696-823. (26405-I)

ÁCS-TETŐFEDŐ bádogos, munkát vállalok: tetőfelújítást, cserépfedést, bármilyen lemezfedést, ereszcsonna-szerelést, kisebb sürgős javításokat, házak külső szigetelését is. Tel. 0759-570-885. (26385)

ÁCS-TETŐFEDŐ bádogos, munkát vállalok: új tető ácsolását, fedést cseréplemezzel, szigetelést, csatornatisztítást, -javítást, -cserét, cserépforgatást, -tisztítást. Tel. 0712-288-635. (26444)

MEGEMLÉKEZÉS

Hirtelen távoztál, nagyon rövid idő alatt, számomra csak a döbbenet és a fájdalom maradt.

De te a szívemben továbbra is élsz, megmaradsz.

Hiányod örökös fájdalom, földi jószágodért kísérlen mennyei jutalom.

Drága emlékeddel szívemben maradtál.

Halálod, míg élek, fájó emlék marad.

Életed elszállt, mint a virágil-at,

jóságos szíved pihen a föld alatt.

Kicsordul a könnyem, állva a sírodnál.

Mélységes fájdalom, hogy örökre távoztál,

mosolyod még most is látom, idézem szavaid, tetteid, és hogy belépj az ajtón, még most is várom.

Érzem, vigyázol rám onnan fentről,

lelkemhez szólsz a végtelenből.

Nem múlik el nap anélkül,

hogy ne mondjak egy imát érted.

Örök az arcod, nem száll el a szavad,

minden mosolyod a szívemben maradt.

Az élet csendesen megy tovább,

fájó emléked elkísér egy életen át.

Sírig tartó fájdalommal emlékezem drága jó gyermekemre, a marosugrai

FENISER BÜKKÖSI ANNAMÁRIÁRA halálának 10. évfordulóján. Isten nyugtasson, drága gyermekem!

Bánatos édesanyád, aki mindig gondol rád. (26456-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, rokon és szomszéd,

özv. FEKETE IRMA

életének 78. évében csendesen megpihent. Drága halottunk temetése szombaton, augusztus 30-án 13 órakor lesz a Jeddi úti városi temetőben. Szép emlékét szívünkben őrizzük. Nyugodjék békében!

A gyászoló család. (26472-I)

Szomorú szívvel tudatom, hogy szerető férjem, **OZSVÁTH FERENC**

hosszú szenvedés után 82 éves korában megpihent. Temetése augusztus 29-én 15 órakor a római katolikus temetőben, a felső kápolnában lesz. Drága emléked örökre szívemben él.

Szomorú feleséged, Ibi. (26473-I)

Nyugodj békében, drága sógor,

OZSVÁTH FERENC.

Fájó szívvel búcsúzik sógora, Gyuri, sógornői, Magdi és Berta. (26473-I)

Szomorú szívvel búcsúzunk **OZSVÁTH FERENC**TŐL.

Sógora, Kardos Sándor és lányai, Judit és Edit családjukkal. (26473-I)

Fájó szívvel búcsúzunk a szerető **FRICIKÉ**TŐL,

OZSVÁTH FERENCTŐL.

A Griz-Somodi és a Kovács család.

Nyugodj békében! (26473-I)

Fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, após, nagypapa, rokon és szomszéd,

BUTYURKA SÁNDOR nyugalmazott tanár

2025. augusztus 27-én, életének 93. évében, rövid szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Temetése augusztus 30-án, szombaton 14 órakor lesz a nyárádszeredai ravatalozóból, református szertartás szerint.

Emléke legyen áldott!

Gyászoló szerettei. (26474-I)

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

PATRICIA GUCCI

GUCCI

Egy sikeres dinasztia története

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Patricia Gucci

**Gucci - Egy sikeres
dinasztia története**

Leiner Laura

**40
NYÁRI
NAP**

Carta

Leiner Laura

40 nyári nap

**SÍREMLÉK
AKCIÓ**

-30%
BÁR AZ ÁFA EMELEDETT
KEDVEZMÉNYES ÁRAINK
VÁLTOZATLANOK

Minőségi gránit síremlékek

6 990 RON kezdőáron

AKCIÓNK AUGUSZTUS 31-IG
ÉRVÉNYES

A kép illusztráció

HOLY ART WORKS

Nyárádtő, Fő út, 446/B
(közel a sörgyárhoz)

Tel: 0265-328663, 0738-795191

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM

Gyors műszaki vizsga, fejfájás nélkül.

VALÓSZÍNŰLEG A KÖRNYÉK LEGELŐNYÖSEBB AJÁNLATA

Foglaljon időpontot a WWW.TRANSPORTLOCAL.RO weboldalon.

**BÓNUSZ
KÜLSŐ MOSÁS**

CITP

TRANSPORT LOCAL
Târgu Mureș • Marosvásárhely
KÖZSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT